MİLLÎ PİYANGO
7 MAYIS
50.000 20000 10.000 5000 1,000 500

Cumhuriyet

21 inci yıl Sayı: 7439

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298, İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Cumartesi 5 Mayıs 1945

ANNELER DİKKAT!
ÇOCUĞUNUZUN DİŞ İÇ VE GÜRBÜZ OLMASI İÇİN
TOZFATİN ZAMBO
İLE BESLEYİNİZ
Kalsium, Fosfat ve Vitaminli Gıdalarla hazırlanmıştır.

Almanyada Organize Mukavemet Dünden İtibaren Bilfiil Sona Erdi

Kuzey batı Almanya, Danimarka ve Hollandadaki bir milyonluk Alman ordusu da dün Montgomery ordularına teslim oldu

Müttefiklere teslim olan Alman Mareşalleri soldan sağa: Von Kleist, Von Rundstedt, Von Leeb, Von List

Yalnız Sovyet cephesinde ve Norveçte dayanma devam ediyor

Batıdan gelen Amerikan kuvvetleri Bavyera kalesini baştan başa katederek İtalyaya indiler, Berchtesgaden de düştü

Mareşal Montgomery - Amiral Dönitz görüşmesi

Londra 4 (B.B.C.) — Bugün Müttefik umumî karargâhı aşağıdaki hususi tebliği neşretmiştir:

«Mareşal Montgomery, kuzey batı Almanya, Holanda, Danimarka, Frison adaları ve Heligoland adasındaki Alman kara, deniz ve hava kuvvetlerinin, 21 inci Müttefik ordular grupuna kayıdsız şartsız teslim olduğunu bildirmiştir.

Teslime aid şartlar yarın (bugün) saat 8 den itibaren yürürlüğe girecektir.»

Bütün Alman topraklarında organize mukavemet sona erdi

Londra 4 (B.B.C.) — Bütün Alman topraklarında, bugün düşmanın organize mukavemeti bilfiil sona ermiştir. Münhasıran Alman toprağında olmak üzere ancak Dresden - Görlitz bölgesinde bir mukavemet cebi kalmıştır.

Teslim olan kuvvetler bir milyon kişi

Londra 4 (B.B.C.) — Bu akşam bütün batı Avrupanın Alman istilâsından kurtulmasının arifesi sayılmaktadır. 1940 tanberi Alman istilâsına ve o zamandanberi türlü türlü felâketlere uğrıyan Holanda ile Danimarka da artık kurtulmuş olan memleketler sırasına girmektedirler. Çünkü bu havalide ve Almanyanın küzey batısında bulunan bir milyonluk Alman orduları General Montgomery'ye kayıdsız ve şartsız teslim olmuşlardır.

Böylece bütün batı Avrupada Norveçten başka henüz kurtarılmıyan memleket kalmamış oluyor. Fakat onun da kurtuluşu yaklaşmıştır. Çünkü buradaki Alman tümenlerinin de boşuboşuna kan dökmiyerek, İsveçe iltica etmeleri ve silâhlarını vererek enterne edilmeleri beklenmektedir.

Mareşal Montgomery'nin 21 inci ordular grupu bu suretle vazifesini

— *Arkası sahife 3, Sü. 2 de* —

Son olayları incelerken

Son günlerin büyük ve karışık hâdiselerini tarihî bir şirazeye dizmek sırası, şüphe yok ki, henüz hulûl etmemiştir. Fakat bu hâdiseleri anlıyabilmek için, şimdiden öğrenilebilen noktaları tesbit etmek her halde faydalı olur.

İngiliz kaynaklarına göre Himmler'in Kont Bernadotte ile görüşmesi, aşağı yukarı bir aylık iştir. Himmler bu görüşmede Almanyanın yenilmiş olduğuna inandığını, onun için Müttefikler tarafından istenecek şartları kabul ederek teslim olmaktan başka çare bulunmadığını, fakat Hitler'in harbe devam üzerinde ısrar etmesi yüzünden ona karşı sadakatinin bir teşebbüse girişmesine engel olduğunu anlatmıştı. Bu görüşme üzerinden iki hafta kadar geçtikten sonra Hitler, nezfi dimagiye uğramak yüzünden ölüme mahkûm bir hale gelmiş olduğundan Himmler onun yerine geçeceğine inanarak bir takım istişareler yapmış, neticede, Rusya hariç kalmak üzere İngiltere ve Amerikaya teslim olmak üzerinde arkadaşlarile anlaşmış ve İsveçli kont bu teklifi Müttefiklere ulaştırmıştı. Bu tekliflerin kabul edilmiyeceği gerçi belli idi. Fakat Müttefiklerle temas başlamış ve bu sırada Hitler ölerek Himmler'in yerine geçmesi üzerine Müttefiklerin mukabil arzusu dairesinde hareket imkânı da belirmiş olacaktı.

Buna karşı Dönitz ile arkadaşları daha başka türlü düşünüyor ve Himmler'in devlet başına geçmesini istemiyorlardı. Bunların Himmler'i atlatarak Dönitz'i iş başına geçirmek için ne yaptıkları henüz belli değil. Fakat Hitler'in yerine geçmek için adamları arasında mühim çekişmeler vuku bulduğu anlaşılıyor. Şu var ki Hitler'in, yerini Dönitz'e bırakmış olduğunu teyid edecek bir belirti yoktur. Fakat muhakkak olan nokta, Himmler'in Dönitz'i atlatmış olduğu, bu yüzden Himmler'in girişmiş olduğu teşebbüsün boşa gitmiş olması ve neticede Dönitz'in führerliğini ilân etmiş bulunmasıdır.

Dönitz'in führerliğini ve onunla beraber harbe devam arzusunu ilân etmesi, Almanyanın mukavemetini hızlandıracağına bu mukavemetin büsbütün erimesine yardım etmiştir. Çünkü Hitler'in ölmüş olduğunun ilânı, ondan bir mucize bekliyen Alman halkının, hattâ ordusunun maneviyatını temelinden yıkmış, ve bunun neticesi olarak şimal Almanyadaki Alman mukavemeti bir iki gün zarfında son bulmuş, ve şimal İtalyadaki bütün Alman ordusu bir günde, kayıdsız ve şartsız olarak teslim olmuştur. Bunu diğer ordu gruplarının teslim olmaları takib etmiştir.

Bundan Alman milletinin yeni führeri tanımadığı ve sözünü dinlemediği apaçık anlaşılıyor.

İtalyadaki orduların teslim olmasından sonra Dönitz hükûmetinin bu işi tasvib ettiğini bildirmesi, yeni Führerin bundan böyle bu çeşid hareketlerin emir almadan yapılmasını istemediğini ve onun mevki ve nüfuzunu korumak için de bu hareketi kendi arzusu dairesinde yapılmış göstermek yolunu tuttuğunu belirtiyor.

Nihayet Dönitz'in Mareşal Montgomery ile görüşmek istediğine ve görüşmenin hemen vuku bulmak üzere olduğuna dair bir takım haberler gelmeğe başladı.

Bu haberlerin sağlamlığı gerçi şüp-

* * *

— *Arkası sahife 3, Sü. 4 te* —

Türk - ingiliz ticaret anlaşması imzalandı

Bu münasebetle dün Londrada resmî bir tebliğ neşredildi

Tebliğde karşılıklı ticareti fazlalaştırmak üzere bununla ilgili birçok meselelerin tetkik olunduğu bildiriliyor

Türk - İngiliz ticaret konuşmaları için Londraya giden heyetimiz Ankaradan ayrılırken uçak meydanında

Londra 4 (a.a.) — Bugün Dış İşleri Bakanlığında, İngiltere ile Türkiye arasında bir ticaret ve tediye anlaşması imzalanmıştır.

Anlaşmayı İngiltere adına Devlet Bakanı Mr. Richard Law, Türkiye adına da Dış İşleri Bakanlığı Genel Sekreteri

— *Arkası sahife 3, Sü. 3 de* —

Konferansta esaslı görüşmeler başladı

Dört büyük devlet Dış Bakanları Dumbarton Oaks esaslarını değiştiren muhtıralarını konuşmağa başladılar

San Francisco, 4 (Radyo) — Ingiliz, Amerikan, Sovyet ve Çin Dış İşleri Bakanları konferansın dün akşamki toplantısında, bu dört devletin Dumbarton Oaks esaslarında bazı değişiklikler teklif eden muhtıraları üzerinde görüşmüşlerdir. Bu görüşmeler sonunda varılan neticelere göre Sovyetler Birliği Amerikanın tekliflerinden çoğunu tasvib etmektedir. Üzerinde fikir birliğine varılan esaslar şunlardır:

1 — Umumî heyet konferansta kararlaştırılacak olan dört büyük devlet kongresini toplamağa, oyların çoğunluğile, salâhiyettar olacaktır.

2 — Milletler arasında kurulacak yeni iktısadî anlaşma ve esasların dünya barışı için ön plânda bir mesele olarak ele alınması hususunda Sovyetler Birliği de İngiltere ve Amerika ile ayni fikirdedir.

3 — Adalet divanının kararları arbitraja bağlı olacaktır.

Yalnız, bütün sulh anlaşmalarının ve statükoların umumî meclis tarafından kararlaştırılması icab ettiğini ileri süren İngiliz ve Amerikan teklifine Sovyetler Birliği iştirak etmemiştir.

— *Arkası sahife 3, Sü. 5 te* —

Hitler ve dostlarının cesedleri bulunamadı

Cephelerde alınan esirler arasında tanınmış Nazi şeflerinin görülmemesi hayretle karşılanıyor

Londra 4 (B.B.C.) — Danimarka radyosu sözcüsü Amiral Dönitz'in riyasetindeki Alman hükûmetinin Danimarkaya geldiğini ve badema Kopenhag radyosunun «Alman radyosu» olarak neşriyat yapacağını bildirmiştir.

Diğer bir haberde ise Dönitz'in Kiel limanında olduğu bildirilmektedir.

Hitler'in cesedi aranıyor

Londra 4 (a.a.) — Bu âna kadar Hitler ile Göbbels'in cesetleri bulunamamıştır. Esir edilmiş olan Göbbels'in muavini Hans Fritsche'nin Führer ile Propaganda Bakanı ve yeni genel kurmay başkanı General Krebs'in birlikte intihar ettikleri hususundaki iddiasını teyid eder mahiyette hiç bir delil elde edilememiştir. Esasen Londra resmî mahfilleri bunların ölümü hakkındaki

— *Arkası sahife 3, Sü. 5 te* —

Garib ve hazin bir sahne

Bir Alman subayının İngiliz generaline sorduğu sual

«İntihar etmemiz lâzımsa lûtfen söyleyiniz!»

Londra 4 (a.a.) — Hamburgun teslim müzakeresi nihayet bulduktan sonra müzakerecilerden bir Alman subayı bir İngiliz generalini kenara çekerek şunları söylemiştir:

«— Komutanımızın ve maiyetindeki subayların intihar etmeleri gerekip ge-

— *Arkası sahife 3, Sü. 5 te* —

Hava seferleri başlıyor

Bu sene yeni meydanlar ve yeni hatlar açılacak

Hava limanı Yeşilköyde yapılacak

Devlet Havayolları İşletmesinin yurd içi hava seferlerinin mayısın 15 inci salı günü başlaması kararlaştırılmıştır. Bu sene yeni meydanlar açılacak ve yeni hatlar ilâve edilecektir.

Bu yıl Ankara - Istanbul - Izmir hattı seferleri hergün, Ankara - Sivas -

— *Arkası sahife 3, Sü. 1 de* —

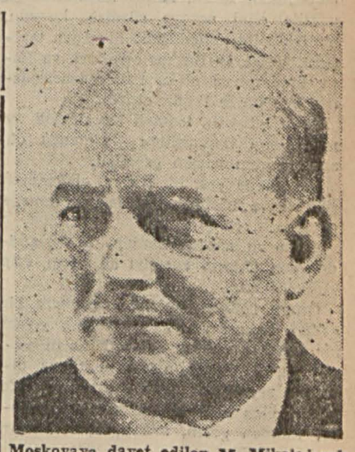

Moskovaya davet edilen M. Mikolajczyk

Polonya meselesi

Londradaki eski Polonya Başbakanı Moskovaya çağırıldı

San Francisco 4 (a.a.) — Sovyet Dış İşleri Bakanı M. Molotof, Mr. Churchill ile Mareşal Stalin arasındaki anlaşma mucibince, Londrada bulunan Polonya hükûmeti eski Başbakanı M. Mikolajczyk'in yeni görüşmelerde bulunmak üzere Moskovaya davet edilmiş olduğunu Mr. Eden ile Mr. Stettinius'e bildirmiştir.

Uç büyük devlet temsilcileri arasındaki dostluk havası sarahaten müşahede edilmektedir. Ruslar, İtalyadaki düşman kuvvetlerinin teslimi işinde Sovyetlerin

— *Arkası sahife 3, Sü. 3 de* —

DEVENİN BAŞI!.. (Dört günlük karikatür serisi: 2)

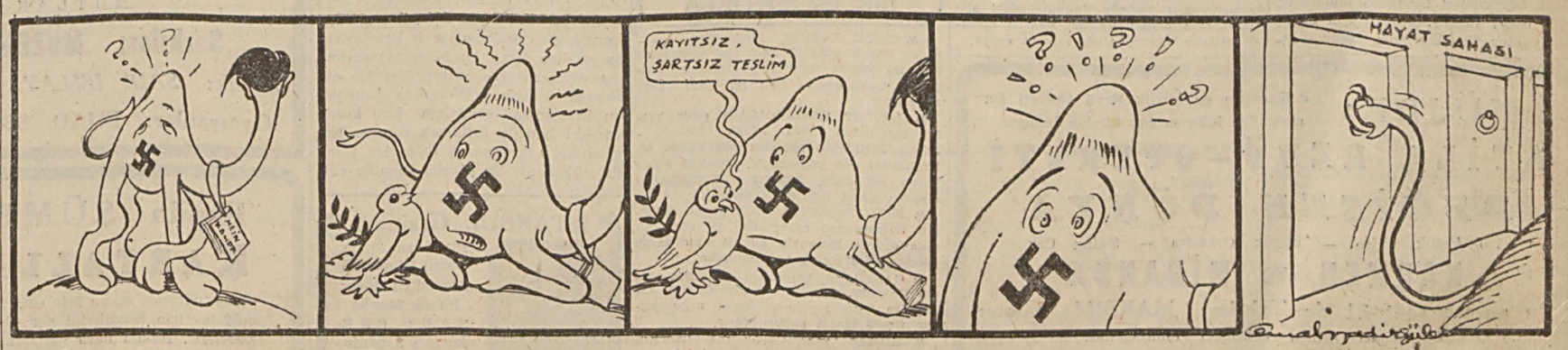

«Biçare ağır gövde ne yapsın, kime küssün;

Bir karga bulup derdini dökmüş, o demiş: — Vah!..

Baştan büyük Allah... Başa gelmiş, çekeceksin.

Artık işe hörgüç bile şaşmış,

Kuyruksa dolaşmış...

(Arkası var)

İKTİBASLAR

Hitler'in sonu

Avrupalı muharrirler evvelce dramın son perdesini nasıl tasavvur etmişlerdi?

Aşağıda okuyacağınız yazı meşhur İngiliz muharirrlerinden Max Werner'indir. İngilizce Strand mecmuasında 1944 haziranında çıkmıştır. Bugün Hitler dramının son perdesi kapanmış bulunuyor. Tafsilâtını hep biliyoruz. Aşağıda okuyacağınız yazıyı koymamızın sebebi Hitler'in sonu hakkında evvelce yapılan tahminlerin hakikate ne derece uyduğu hakkında bir fikir verebilmektir.

Hayatının son dakikasına kadar, Hitler, bu harbin seyrine ve Almanyanın mukadderatına müessir olacaktır. Eski sahne facialarında olduğu gibi, son perde en kanlısını teşkil edecektir. Paradoksal olmakla beraber, gene de doğrudur ki, Almanya, sırf Hitlerle hempasını daha altı ay, belki daha az bir müddet ayakta tutmak, yaşatmak için harb etmektedir. Tıpkı, Fransa ihtilâlinde idam sephasına çıkmış bulunduğu halde cellâda:

Encore une petite minute, M. le Bourreau, encore une petite minute!

(Bir dakikacık, daha, bay cellâd, bir dakikacık daha..) diyen güzel ve genc prenses gibi...

İşte bugün Hitlerin vaziyeti budur. Yalnız bir farkla. Şimdi asıl cellâdın kendisi, bir dakika daha fazla yaşıyabilmek için harbi devam ettirmektedir. Bu itibarla, bugün Almanyanın harbi, kelimenin tam manasile, Hitler'in, şahsî, hususî harbidir.

Bir başkomutan sıfatile, Hitler, hattâ, evvelkilerde olduğundan daha fazla son perdede düşecek; muvaffakıyetsizliğe uğrıyacaktır. Hitler, düşmanın daha üstün kudretile atbaşı gidemediği, kendisini bu kuvvetin çok aşağısında bulduğu zaman, tabiyeciliği aciz gösterir, iflâs borusunu çalar ve müdahalesile de her şeyi sadece mahveder.

Almanya, bilhassa Rusyaya taarruz etmeden evvel, her bakımdan düşmanlarından çok kuvvetli olduğu zamanlar, Hitler, taarruzi stratejinin bir hayalcisi, sıfatile, Wehrmacht için bir kıymet, bir değer sayılıyordu. Buhranlı safhalarda ise, tabiyecilik meziyetleri öldürücü, mahiv ve tahrib edicidir.

Hitlerin işin doğrusunu yapmıyacağını peşinden biliyoruz. Her şeyi muhafaza etmek, ayakta tutmak için emirler verecek, böylelikle de Alman müdafaalarının yıkılmasına sebeb olacaktır. Artık dayanması imkânsız, tecrid edilmiş mevzilerin müdafaasına öylesine umudsuzca yapışıp kalacaktır ki, Wehrmacht'ın arta kalan kuvveti de bu suretle harcanacak, tüketilecektir. Hitler, en esaslı, lüzumlu olan mevzilerin müdafaa edilmesi gerektiğini anlıyamıyacaktır. Kuvvetlerini bir araya toplama, temerküz ettirme cesaretini kendisinde bulamıyacaktır.

Bu hakikat, geçen sonbaharda Wehrmacht'ın bütün Avrupaya yayılmış olduğu ve Rusyada Alman müdafaası yıkıldığı zaman meydana çıktı. 1941 sonbaharından sonra, Hitler Başkumandan sıfatile elini nereye sürdise, kurudu, bir felâketle neticelendi: Moskova taarruzu, Volga ve Kafkas seferleri, ve Mısır muharebesi gibi... Hitler taarruzlarını işte böyle tatbik ettirdi.

Daha ihtiyatlı, tedbirli bir strateji, ve müdafaaya başvurduğu zamanda da, artık çoktan işişten geçmişti.

Hiç şüphe yok ki, Hitler, olağanüstü gayretlerle bütün güçlükleri yenmeğe uğraşacak, çalışacaktır.

Ordu ve arkadakilerden, hinterlanddan son dirhem enerjiyi de ısıkıp, ezip kullanacaktır.

Onun, üçüncü Reich'ta çıkacak bir askerî buhrandan kaçınabilecek siyasî bir vasıtası yoktur artık. Hitlerin yüzünden, Almanyanın dış politikası diye bir şey kalmamıştır. Son perdede bütün çıkış kapıları yüzüne kapanmıştır. Elinden gelen, ancak ölüme kadar harbetmektir.

Nazilerin ileri gelenleri, bu hakikati anlamış bulunuyor ve harbe küfür ediyor, lânetler savuruyorlar. Göbbels'in, geçen 10 eylûlde, Reich Mecmuasında: «Düşmanlarımızın bize zorla yükledikleri bu tahrib edici harbin manası manasızlığıdır.» diye bahsedişi alelâde bir tesadüf değildir. İşte bu noktada harb canilerinin sulhculuğu, samimileşmeğe başlıyor. Onlar, harbin, şimdiki gibi gelişmesini istemiyorlardı. Başka türlü bir harb düşünüyorlardı. Naziler, Almanyanın şimdi artık tamamile tecrid edilmiş olduğunu biliyorlar.

Ve gene Göbbels, 3 birinciteşrin 1943 nutkunda şöyle feryad etmişti:

«Avrupa ülkelerindeki müstakbel neslin, Almanyanın sadece bir kaç birleşmiş milletle, tek başına, bu kıt'a tehlikesine (Bolşeviklik) karşı harb açmasına bu çağ dünyasının seyirci kalmasını, asrımızın en büyük ayıbı diye sayacağından şüphem yoktur..»

Bu, Fransanın, İngilterenin ,Amerikanın, hattâ belki de Polonya ve Çekoslovakyanın bu harbde Almanyanın yanıbaşında harbetmiyor, diye şikâyet edilmesinden aşağı, yukarı farksızdır. Bundan daha acı bir istihza ve kendi kendini itham âbidesi kabil değil olamaz. Fakat beynelmilel tecridler, ümidsizlik, ölüm üfler, yaratır. «Bizim için dönüş yolu yoktur. Kayıklarımızı yaktık..» diyen Alman şark politikasının peygamberi Alfred Rosenberg idi. Mussolini, Hitler tarafından kurtarılabilir. Fakat Hitleri kurtarmak için, hiç bir Japon paraşütçüsü Avrupa karasına inmiyecektir.

Hitlerin dış işlerdeki son kahramanlığı, Italya harbi idi. Bu harb için, aşağı yukarı bütün geçen yaz hazırlanmış olduğunu, bugün artık biliyoruz. Zekâca, ferasetçe Badoglio'yu, kündeden atmak, Mussoliniyi kurtarmak, ve Italyada kana kana intikamını almak en büyük ihtirası idi. O aylarda Hitler, bir polis hafiyesi romanı hayatı yaşıyordu. Entrikaları çözüyor, fesadcıları yakalayıp meydana çıkarıyor, hıyanetleri cezalandırıyordu. Oynadığı oyundan zalimce zevk alıyordu. Rus cephesinde en büyük Alman mağlûbiyetleri meydana gelirken, işte Hitler, bu işlerle uğraşarak hakikat çehresi ve hüviyetile görünüyordu. Hitler Italyan macerasının sadece küçük bir dönemeç teşkil, hakikî facianın ise şark cephesinde cereyan ettiğini anlıyabilmekten tamamile uzak kaldı.

Fakat Hitlerin Italyaya karşı açtığı harb, başka sonuçlar doğurdu. Almanyayı sulha götürebilecek son kapıyı da kapadı. Eğer Hitler, bu bedbaht ülkeye saldırmaksızın, İtalyanın harbden çekilişini olduğu gibi kabul etseydi, sulh için bir zemin hazırlanabilirdi. Bu takdirde Almanya, Romada, sulh hakemliğini yapmağa yanaşacak muhafazakâr kuvvetler bulabilecekti.

Hitlerin bu aylardaki son sulh fırsatı kabul edilmedi. Almanyadaki muhafazakâr kuvvetler, bundan dolayı Hitleri asla affetmiyeceklerdir.

En vahşi tazyik, Almanyanın dahilinde tatbik olunacaktır. Hitler, şimdi, askerî gerilemeleri, dış politikasının çıkmazlığını, biçareliğini, iç cephedeki memnuniyetsizliği ayarlamağa teşebbüs edecektir.

Propaganda artık tesirini kaybetmiştir. Onun yerine, şiddet, zulmün ta kendisi gelmiştir. Almanyada bugün, bir kaç dobra lâf eden siviller derhal idam edilmektedir.

Almanyada tazyikler, askerî yenilikler, dahilî memnuniyetsizlikler arttığı nisbette tedhiş de vahşileşecek, böylelikle de halk arasında baştakilere karşı nefret daha fazla çoğalacaktır. Netice ne olacaktır? Bunu düşünen Hitler, her hangi muhtemel bir dahilî harbe karşı uyanık bulunmakta, ve bütün bir orduyu emrine âmâde tutmaktadır. Böyle bir buhranda, o S.S. kıt'alarına, partiye, nazi sivil idaresine, kendisine sadık bazı generallerle, ordunun bir kısmına bel bağlamak istemektedir. O, Mussolini gibi her hangi bir düzenle yerinden öyle kolay kolay atılamaz, ferdî bir hareketle de devrilemez. Hitleri devletin bir kukla reisi, bir göstermeliği gibi de kullanmak imkânsızdır. Bu üçüncü Reich'ın siyasî realitelerine asla uymaz. Hitler, iktidarda kalabilmek için her ne pahasına olursa olsun elinden geleni yapacaktır. Yaşadığı müddetçe, onsuz mahvolacaklarını bilen naziler etrafında birleşeceklerdir.

Hitlerin konferans masası temaşaya değer bir manzara arzediyor. Etrafını saran generaller, kendilerine emir veren adamın, yakın bir zamanda müthiş bir ölümle ölmeğe mahkûm olduğunu biliyorlar. Onun, Almanyayı ve Alman ordusunu uçurumun kenarına sürüklediğini biliyor, fakat onunla birlikte ölmek istemiyorlar.

Alman generalleri hiç bir zaman siyasî istiklâllerine sahib olamamışlardı. Fakat onlar iş adamıdırlar, ve insanları ölüme sevketmeğe alışmışlardır. Eğer, zamanında Hitlerden ayrılmazlar, ve Hitler hempasile birlikte olup bitenlerden mesul tutulup siğaya çekilirlerse, kendilerini nasıl bir âkıbetin beklediğini pek iyi biliyorlar.

Hitler, kendisini tehdid eden şeyi biliyor. Onda bir «Badoglio kompleksi» vardır: Yani, en son dakikada hükûmet darbesini yapacak generalden korku.... Hitler, her tarafta, hançeri tutan bu eli aramaktadır. Hitler dramının son perdesi, önleyici temizlemeler, ve idama mâni şehrâyinlerine sahne olacaktır.

Zaman gelecek, askerî yeniliğilerin tazyikile, baştaki ve aşağıdaki Alman kuvvetleri harekete geçecektir. Ordu, harbe devamdan imtina ettiği gün bu hedefe varılmış olacaktır. Ve bir gün, bir çok Alman şehirleri cayır cayır yanar, ve Wehrmacht'ın durmadan kaçan kolları Alman hududuna yaklaşırken, Almanyanın bir köşesinden bir kurşun atılacaktır.

Bu kurşun, ya muvakkat bir hükûmet darbesi esnasında atılacaktır, yahud intihar maksadile hareket eden bir el tetiğe dokunacaktır. Bu, belki de, bir atış mangasının yaylım ateşi olacaktır. Işte bu, Hitlerin üstüne inen son perde olacaktır.

Çeviren:
Enis YEDEK

Ölüm

Avukat Celâl Kocaerin babası askerî mümeyyizliğinden emekli

ZİYA KOCAER

vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle üzeri Beylerbeyi Yalıboyu 3 numaralı evinden kaldırılarak Çengelköy Talimhanedeki aile mezarlığına defnedilecektir. Kederli ailesine sabırlar dileriz. Allah rahmet eyliye.

Şehir haberleri

Fiatlar düşüyor

Piyasadaki durgunluk son haddini buldu

Son zamanlarda piyasamızda görülen durgunluk son haddini bulmuştur. En çok durgunluk ve fiat düşüklüğü yerli pamuklu dokuma ve mensucatta görülmektedir. Sümerbankın pamuklu fiatlarını sabit tutmasına karşılık diğer hususî tezgâh ve fabrikaların yerli dokumalarında yüzde 30 fiat düşüklüğü vardır. Gene Sümerbankın bir kısım yünlü elbiselik fiatını düşürüp bir kısmını yükseltmesine mukabil hususî fabrikaların elbiselik kumaşlarında sürüm azlığından doğan fiat düşüklüğü başlamıştır.

Harb yıllarında halkın çok rağbet ettiği kıymetli taşlar ve mücevherat fiatları son iki ay içinde yüzde 25 düşüklük göstermiştir.

Ayakkabıcılar da durgunluktan çok şikâyetçidirler. Umumî olarak bütün kuru gıda maddeleri fiatları düşmektedir. Bunların piyasasında çok durgunluk vardır.

Millî eğitim sağlık kadrosu takviye edilecek

Millî Eğitim müdürlüğü sağlık teşkilâtını, bugünkü ihtiyaclara göre düzenlemek üzere, incelemeler yapılmaktadır. İl sağlık ve sosyal yardım müdürü Faik Yalgıcı dün Millî Eğitim müdürünü ziyaret etmiş, öğretmenlerin ve öğrencilerin sağlık durumlarını kontrol etmek gayesile işbirliği yapılmıştır. Bu arada Millî Eğitim sağlık kuruluna yeni bir başkan tayin edilecek ve doktor kadrosu takviye olunacaktır.

İlk okul öğretmenleri yapı sandığı

Ilk okul öğretmenlerile Millî Eğitim memurları arasında kurulan Yapı sandığı çalışmalarına hız vermiştir. Sandığa yazılan üye sayısı 15050 yi bulmuştur. Bu ortaklardan 944 yılında 717,120 lira tahsil olunmuştur.

Sandığın 37 ildeki, merkezinde 97,875 lira sarfile 308,125 metre arsa, Ankarada 111,500 lira bedel mukabilinde üç apartıman, Iskenderunda 22,740 liraya 12 ev alınmış, Adapazarında deprem yüzünden evsiz kalan ortaklar için de 112,000 lira ile yeniden 20 ev inşa ettirilmiştir. Diyarbakır, Gerede ve Erbaada 21 evin yapılması tamamlanmıştır.

Istanbul Sandık Yönetim kurulu ilçelere müracaat ederek satılık arsa bulmalarını istemiştir.

Unkapanı - Eminönü caddesi

Unkapanı - Eminönü caddesinin açılması için Belediyenin Belediyeler Bankasından yapacağı istikrazın muamelesi tamamlanmış ve tasdik edilmek üzere Iç Işleri Bakanına arzedilmiştir. Istikraza aid formalite ikmal edilir edilmez istimlâk başlıyacak ve bu cadde Unkapanından Eminönüne doğru açılacaktır. Üç milyon lira ile şimdilik caddenin Unkapanından itibaren ancak Yemişçilere kadar olan kısmının açılabileceği umulmaktadır. Caddenin genişliği 32 metre olacaktır.

İstanbulun yazlık ihtiyaçları hakkında bir toplantı

Mıntaka Ticaret müdürlüğünde dün Ticaret Ofisi Umum müdürü, Ithalâtçı ve Ihracatçı Birlikleri umumî kâtibi, Ticaret Odası umumî kâtibi, Esnaf Odası umumî kâtibi ve Ticaret Borsası umumî kâtibinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır Bu toplantıda Istanbulun yaz mevsimine girerken ekonomik durum ve ihtiyacları üzerinde görüşülmüştür.

Zeytinyağı tevziatı

Dün de şehrimize 160 ton zeytinyağı gelmiştir. Evvelce de getirilmiş 380 ton kadar zeytinyağı vardı. Bu miktar 780 tona yaklaşınca önümüzdeki hafta zarfında nüfus başına iki aylık müddet için birer kilo zeytinyağı tevziine başlanacaktır.

Sadeyağ darlığına karşı

Ticaret Bakanlığı, sadeyağı darlığını önlemek için 10.000 ton kopra ithaline karar vermiştir. Yağ imaline tahsis olunacak bu kopraları Ticaret Ofisi getirecektir. Esasen Ofis, evvelce bu hususta temaslar yaptığı için kopralar süratle getirilebilecektir.

10 bin ton kopradan 2,5 milyon kilo yağ çıkarmak mümkün olabilecektir. Bu işle meşgul olabilecek yalnız Istanbulda altı fabrika vardır.

Margarin yağ fabrikası dün Istanbula 400, Ankaraya 300 teneke yeniden yağ vermiştir.

Şatranç kulübü

Şatranç kulübünün Taksim Belediye gazinosu binasının üst katında geniş ve ferah bir salona naklettiği öğrenilmiştir. Kulüb yeni aza kaydı için müracaatleri her gün kabul etmektedir.

İnönü stadyomu

Inönü stadyomu inşaatı hakkında kendisinden malûmat aldığımız İstanbul Bayındırlık müdürü İsmail Devletkuşu şunları söylemiştir:

«— Stadyom inşaatında yanlışlık vaki değildir. Filhakika stadyomun pisti şimdilik bir metre, seksen santim kadar kısadır. Fakat bu kısalık malûmdur ve ileride Gazhanenin istimlâki suretile giderilecektir. Yalnız gazhanenin hemen istimlâki ve başka yere nakli fazla masrafı istilzam ettiğinden şimdilik bu kısım tehir edilmiştir.»

Giydirilen yavrular

Eminönü 49 uncu ilk okul başöğretmenliği, okuldaki yoksul yavrulardan her gün 80 tanesini doyuran ve 23 nisan bayramı münasebetile de 90 çocuğu giydiren tüccardan Mehmed Demire teşekkür etmektedir.

Konservatuar koro konseri

Istanbul Konservatuarı, mevsimin son konserini koro heyetile birlikte şefleri Muhiddin Sadak idaresinde 7 mayıs 945 pazartesi akşamı Şehir Tiyatrosu dram kısmında saat 18 de verecek ve bu konsere piyanist Ferdi Fon Ştadzer de iştirak edecektir. Koro programında garb musikisi edebiyatından başka Cemal Reşid ve Adnan gibi güzide Türk bestekârlarının koro için düzenledikleri halk şarkıları yer almaktadır.

BİR İKİ SATIRLA

* TEKEL UMUM Müdürlüğü, yeniden sipariş edilecek halk tipi çakmaklar için iki Ingiliz fabrikasile mutabık kalmıştır. Çakmakların fiatı iki şilini geçmiyecektir.

* DEVLET DENİZYOLLARI şehir hatları tarafından tertib edilen Boğaziçi - Adalar - Kadıköy aktarma seferlerinin ilk tecrübeleri dün yapılmıştır. Aktarma seferi yapan vapurlara, nerelere uğrıyacaklarını bildiren işaret bayrakları asılmıştır.

* KIZILTOPRAKTA Selâmiçeşme semtinin Hacımehmed sokağında 15 numaralı evde oturan Elizabeth adında bir kadın odasında ölü olarak bulunmuştur.

* GALATADA, Yanıkkapı sokağında oturan Bedianın 2 yaşındaki kızı Cankut salıncağın ipine boynu takılarak boğulmuştur. Cesed Morga kaldırılmıştır.

* KUMAŞ fabrikatörü Cıkvaşvilli'nin geniş mikyasta ihtikâr yaptığı millî korunma savcılığına haber verilmiş ve tahkikata başlanılmıştır.

FEN ÂLEMİNDE

İki fen harikası, iki korkunc silâh

Yazan: Yüksek Mühendis
TEVFİK SADULLAH

Geçen haziranda, Müttefiklerin Avrupa çıkartmasının hemen biraz arkasından, Ingiltere göklerinde, o zamana kadar görülmemiş garib bir nesne belirdi. Bu, peşinden kıpkızıl bir alev sürükliyerek süratle uçan kara bir cisimdi. Süratle uçarken sanki birdenbire olduğu yerde durarak, başaşağı yere düşen, ve düştüğü yerde muazzam bir tarrake ile patlıyarak, etrafını yakıp yıkan bu kara belâya türlü türlü isimler verildi: «Pilotsuz uçak» denildi, «Robot» denildi, «kanadlı bomba», «Uçan bomba» denildi. Durmadan gizli silâhlardan dem vuran ve bunlara bel bağlıyan Almanlar, göklerin ve sonra da karaların hâkimiyetini kendilerine sağlıyacağını sandıkları yeni silâhlarına V-1 ismini verdiler ve sanki «varan bir» demek istermiş gibi bunun peşinden, daha nice korkunç gizli silâhların geleceğini imâ etmek istediler.

Göklerde görüldüğü 12-13 temmuz gecesinden, göklerden kaybolduğu 30-31 temmuz gecesine kadar Ingiltereye 5,394 V-1 düştü. Bu ara, düşmana hiçbir malûmat vermemeğe ahdeden Ingilizler; ne vakit, nereden, nasıl geleceği belli olmıyan, fakat düştüğü yeri kasıp kavuran V-1 ler karşısında dişlerini sıktılar, dışarıya hiçbir şey yokmuş hissini vermeğe çalışarak, seslerini çıkarmadılar. Bugün artık, V-1 in de, onun ahfadının da üstlerini örten esrar perdesi kalkmış bulunuyor.

«Uçan bomba»

Stockholm'dan verilen malûmata göre, uçan bombaların mucidi Hermann Oberth isimli elli yaşlarında bir astronomi profesörüdür. Profesör, eskidenberi füze = rocketler vasıtasile seyyareler arasında seyahatin kabil olacağını iddia etmiş, bu yüzden «kamer profesörü» lâkabını kazanmıştı. Bir ara profesörün fikrinden istifade ederek «Kamerde bir kadın» filmini çeviren U.F.A. şirketi, filme reklâm olsun diye profesörün, Baltık sahillerinde halî bir bölgeden bir füze uçurmasını teklif etmiş, fakat, kendi yaptığı füzenin yerinden kıpırdanmayışı üzerine, büyük bir utanç duyan profesör inzivaya çekilmişti.

Günün birinde Oberth yeniden ortaya çıktı. Bu ara, Almanyada naziler iktidarı ele almışlar, sayın profesör, harb emellerile kendisine de şan ve şeref kazandıracaklarını umduğu nazilerin, ateşli bir taraftarı olmuştu. 1937 de, henüz bir albay olan şimdiki Mareşal Kesserling'i ziyaret eden Oberth, çizdiği plânları göstererek Alman subayının alâkasını kazandı ve Goering'i de ikna ederek, plânlarını geliştirmek ve yürürlüğe koymak maksadile bir lâboratuvar kurulmasını sağladı.

Blöfe meraklı Almanlar daha o sıralarda yarının silâhından bahsediyorlar, 1937 deki Paris sergisinde, aya ulaşmağı mümkün kılacak olan bir füze'nin Almanyada inşa edilmekte olduğunu ilân eyliyorlardı. Maamafih V-1 adile Ingiltereyi harab eden «uçan bomba» bir füze değildir. Füzeler, kendi yakıtlarının gazlerinden kuvvet alarak tahrik edilirler. V-1 ler ise, tıpkı pervanesiz uçak gibi, tazyik kuvvetini havadan almaktadır.

2 tonluk infilâk maddesile birlikte 3,5 ton ağırlığında olan V-1 ler, 6,75 uzunluğile ve 3,50 metre kadar kanad açıklığile, küçük çapta pervanesiz bir uçağa benziyorlardı. Önden gelen hava tazyikını arkadan püskürterek itici bir kuvvet halinde kullanabilmeği sağlıyan küçük motörlerin işlemesi için, uçan bomba, 750 litre kadar benzin taşıyabiliyordu. V-1 ler, bir müddet havada uçtuktan sonra, saat gibi bir âyar mekanizması, uçan bombanın yükselmesini sağlıyan flapları doğruluyor, böylece, tıpkı iniş yapan bir uçak gibi, bomba sukuta başlıyordu. Uçan bombanın yere düşmesile, benzin de motörden süzülerek makinelerin durmasını tevlid ediyordu. Bazı hallerde, daha âyar mekanizması yükselişi ve uçuşu kesmeden motörler durmuş, bu yüzden de uçan bombalar, tıpkı motörsüz uçaklar gibi süzüle süzüle düşmüşlerdi. Bu hal birisi süratle düşen, diğeri de havada yavaşlıyarak süzüle süzüle düşen iki çeşid uçan bomba olduğu zehabını vermişse de, hakikatte ikinci çeşid, ârızî olarak motörün durmasının neticesi idi. Teferrüat kabilinden diğer bir takım âletler, uçan bombaların seyrini kontrol etmekte idi. Muntazam radyo işaretleri vermek suretile, Almanyadan bombaların güzergâhının tesbit edilmesini, bombaların nereye düştüğünün öğrenilmesini mümkün kılan bir radyo cihazı bunların en ehemmiyetlisiydi. Fakat Almanlar, bu cihazı pek az kullanmışlardır.

Uçan bombalar, Almanyanın hemen her tarafında, ayrı ayrı parçalar halinde inşa edilmiş, bu parçalar ancak son dakikada, hattâ ekseriya havalanma yerlerinde birleştirilmiştir. Bu havalanma yerleri, 1943 yılının ikinci yarısında biri Dieppe civarında, diğeri de Calais ile Boulogne arasında olmak üzere iki bölgede inşa edilmiş, sonradan, Cherbourg yarımadasında üçüncü bir bölge kurulmasına başlanmışsa da Bradley'nin yarımadayı işgali bu bölgenin tamamlanmasına mâni olmuştur. Kayakla atlamağa mahsus plâtformlara benziyen bu havalanma yerlerinin bir kısmı, üzerleri betonla örtülmek suretile havaya karşı korunmuş, diğer bir kısmı da mükemmel bir surette kamufle edilerek gizlenmişti. Uçan bombaların mevcudiyeti Ingiltereye hücumdan hemen altı ay evvelinden haber alınmıştı. Eldeki malûmata göre hazırlanan Ingilizler bombaların tahminlerinden ayrı bir yükseklik ve süratte uçması yüzünden, başlangıçta büyük zararları önliyememişlerdir. Bombaların 2000 - 3000 kidem arasında uçuşu daha yüksekte patlıyan uçak savar toplarile, daha alçakta kullanılan Bofor'ları bunlara karşı tesirsiz bırakmıştı. Bizzat Hitlerin önünde yapılan tecrübede de tesbit edildiği gibi, uçan bombalar uçaklardan çok süratli oluşları sayesinde, avcı uçaklarının hücumundan da masundular. Maamafih Ingilizler sonradan ancak uçakla pike yapmak suretile sürat kazanarak bir an için bombaya ateş açmak imkânını bulabilmişler, ayni zamanda bu pike uçuşları esnasında, bir kaza neticesi uçan bombanın önüne düşen uçağın hava tazyikile müvazenesini kaybederek düşürülebileceğini öğrenmişlerdir.

Uçan bombalar, İngilterede hummalı bir müdafaa faaliyetine yol açmış, avcı uçakları günün her anında durmadan bomba kovalamışlar, sahil boyunca yeniden dizilen toplar tesirli bir menzil bularak bombaları düşürmeğe çalışmış, yeniden 2000 baraj balonu göklere salınmıştır. Buna rağmen uçan bombalar Ingilterede 24,491 evi tamamile yıkmış, 52293 binayı içinde oturulmaz bir şekilde tahrib etmiş, 950,395 binayı hasara uğratmıştır. İnsanca kayıb 5864 ölüye, 17,197 ağır ve 23,174 hafif yaralıya mal olmuştur.

Nazi Rocket'i: V.2

V-1in can damarı sayılan Peenemünde fabrikaları ve lâboratuarlarının ve Viyana civarındaki diğer fabrikaların bombardımanı uçan bombaların yürürlüğe konmasını sadece geciktirmişti. Dieppe ve Calais'nin Müttefiklerin eline geçmesile başlıca V-1 havalanma yerlerini kaybeden Almanlar, bir müddet göklerden silindiler, sonra birdenbire kasım ortalarında, V-2 denilen bir Rocket'le yeniden ortalığı kasıp kavurmağa başladılar.

Askerî bakımdan «bir minasko» diye tavsif edilen V-2 gerçekten bu harbin en harikulâde silâhı idi. V-1 lere nisbetle üzerinde daha az çalışılmış ve muhakkak ki alelâcele çırpıştırılıvermiş olan V-2 ler, bittabi daha emniyetsiz, daha isabetsiz bombalardı. Bu yüzden V-2 lerin tahribatı da az olmuştur. Bununla beraber V-2 ler, teknik bakımdan, V-1 lere daha üstün bir fen harikası idi.

Ancak bir ton ağırlığında infilâk maddesi taşıyan V-2 ler, geri kalanın dokuz tonu alkol ve oksijen olmak üzere, 12 ton ağırlığında idi. Pervanesiz uçak tipindeki V-1 lere karşılık, hakikî bir rocket olan V-2 ler «kendi kendine ateş alan» yakıtla işliyen türbininde saniyede 125 kilo alkol ve oksijen yakmak suretile 3750 C. derecesinde gaz harareti elde etmektedir. Geriden püskürtülen bu gaz, bombanın iki misli ağırlığında yani 24 tonluk bir itici kuvvet sağlamakta, bu sayede rocket bombası saniyede 2000 metrelik bir sürat kazanmaktadır. Alkolle oksijen yandıkça, bittabi bombanın ağırlığı eksilmekte, buna karşılık, itici kuvvet değişmez kaldığı için, bomba gittikçe artan bir süratle uçmaktadır .71 saniye sonunda bombanın yakıtı tamamile bitmektedir. Fakat bu anda rocket bombası, 22,4 millik bir yükseklik ve saniyede bir millik bir sür at kazanmış bulunmaktadır.

85 derecelik amuda yakın bir çıkış zaviyesile havalanan bomba, yakıtı bittiği zaman, 45 derecelik bir çıkış zaviyesi ve saniyede bir millik bir süratle top ağzından ayrılan bir mermiye benzer ve tıpkı bir mermi gibi, gittikçe uçuş zaviyesi küçülerek azamî bir yükseklige ulaşır, bundan sonra da arz cazibesine tâbi olarak düşer. Bir parabol kavsi olan bu malûm «mermi güzergâhı» V-2 lere göre hesablandığı takdirde hayret verici rakamlar elde edilmektedir. Bu hesablara göre, V-2 güzergâhı olan parabol kavsinin kaidesi 250 mil uzunluğundadır. Yani V-2 atıldığı yerden 250 mil öteye düşmektedir.

Atılışından sonra 36 saniye içinde 4 mil yüksekliğe ulaşan V-2 ler, hemen bir dakika içinde stratosfere girerek, yakıtı bittikten sonraki serbest uçuş esnasında, 68 mil gibi şimdiye kadar kaydedilmemiş bir yüksekliğe erişmektedir. Bu azamî yükselişten sonra sukuta başlıyan bomba, arz cazibesi yüzünden gittikçe artan bir süratle düşmekte, kesif atmosfer tabakasına ulaştıktan sonra, süratini kaybederek saniyede 1000 metrelik bir süratle yere gömülmektedir.

V-2 bombalarına yerleştirilmiş olan jiroskop cihazı, ilk çıkış esnasında müvazeneyi sağlıyarak rocketin tevcih edildiği istikamete doğru uçmasını temin etmekte, ayrıca ilâve olunan bir radyo cihazı ile de istenildiği zaman, tamamen yanmazdan evvel yakıtın türbine geçişini önlemek suretile, uçuş menzilini tadil etmek kabil olmaktadır.

Yarınki harbe bakışlar:

V-1 ve V-2 yarınki harblerin korkunçluğunu bugünden haber veren fen harikalarıdır. Her iki silâhın da tam manasile geliştirilerek mükemmelleştirilmeden kullanılmış olması, ancak bugün için, insanlığı feci bir akibetten korumuş bulunuyor. Her iki silâhın da başlıca mahzuru, ilk zamanlar yapılan rivayetlerin tamamile aksine olarak, istenildiği şekilde kontrol edilememeleri, bu yüzden hedefi buluşun emniyetsiz oluşudur. Dev adımlarla ilerliyen radyo tekniği kısa bir zaman içinde bu mahzuru da ortadan kaldıracaktır. Bu çeşid bombalara tam bir radyo kontrolu tatbik edildiği takdirde, gene radyo vasıtasile bu kontrolu bozmak imkânsız, hattâ tehlikelidir. Zira, yapılan tecrübeler böyle bir müdahalenin bilâkis bombayı radyo cihazının üzerine çekeceğini göstermiştir.

Uçan bombalarla Amerikanın dövülmesi ihtimalini hesablıyan mühendisler, V-2 tipinde rocketlerin, Atlantiği aşabilmelerini sağlıyacak yakıtı taşıyabilmeleri için, en az 500 ton ağırlığında olmaları gerektiği neticesine varmışlardır. Ayrıca bu çeşid rocketlerin içiçe bir çok rocketlerden müteşekkil olması lâzım gelmektedir. Bunlardan birinin havalandıktan sonra, daha yüksekten ve daha büyük bir süratle diğerini salıvermesi suretile ve bir kaç kademede Amerikaya ulaşılması mümkün olacaktır.

Bütün bunlar güç görülmekle beraber, imkânsız şeyler değildir. Bu itibarla «yarınki harb bir kaç saat içinde bitiverecektir» cümlesini gözönünde tutarak Amerikalı bir fen adamının tavsiyesini derhal yerine getirmeğe bakmalıdır: «Harb sonrasında pervanesiz uçaklar ve rocketler beynelmilel bir teşkilâtın kontroluna tâbi olmalıdır. Değil sadece Avrupada, fakat bütün dünyada, hiç bir milletin, bir diğeri bu çeşid silâhları geliştirirken, kendisini emniyette hissetmesine imkân yoktur!»

HEM NALINA MIHINA

Putların devrilişi

Faşizmin ve Nazizmin putları devrildi. Fakat bu devriliş, onların ayakta iken gösterdikleri ihtişam ve azamet düşünülürse, - bilhassa Mussolini için - pek sönük ve pek miskince oldu.

Nazi putunun nasıl öldüğü, hattâ ölüp ölmediği bile henüz belli değildir. Halefi, onun «Berlinde komutanlık vazifesi başında ölmüştür» demekle iktifa ediyor. Nasıl ölmüştür? Neden ölmüştür? Başka Almanlar, onun Göbbels'le beraber intihar ettiğini söylüyorlar. Alman radyosu da bunu teyid etmiştir. Himmler günlerce evvel, Hitler'in ölmek üzere olduğunu söylediğine bakılırsa, onun komutanlık vazifesi başındaki ölümünü, kılıcını çekip kıt'asının başında, düşmanın üstüne atılan bir kahraman subayın şerefli ölümüne benzetmeğe imkân yoktur. Berlin düştüğü ve garnizon komutanı, kurmay heyeti ile beraber teslim olduğu için, Hitler'in ölümünü örten esrar perdesi, kalkmak üzeredir. Fakat halefi Amiral Dönitz'in ve Alman radyosunun fazla tafsilât vermediklerine bakarak bu ölümün pek parlak olmadığına hükmetmek yanlış olmasa gerektir. Yeni ve inanılır tafsilât alıncıya kadar, Nazi putunun sönük bir şekilde devrildiğini kabul etmek lâzım geliyor.

Faşist putuna gelince, onun yıkılışı, pek feci olmuştur. Bütün hayatında bir operet ve melodram artistine benziyen Mussolini, makiyaj ve kamuflaj yaparak 25 yaşındaki genç metresi ile İsviçreye kaçarken yakalanmış; kendisini ele geçiren adamı, bir kurtarıcı sanarak ona bol keseden bir imparatorluk (galiba yıktığı İtalyan sömürge imparatorluğunu) bağışladığını söylemiş; sonra bir duvar dibinde, göğsüne dayanan makinelitüfek namlısı karşısında «hakkınız yok, hakkınız yok!» diye bağırmış; «onu öldürmeyiniz» diyen metresinin kolları arasında can vermiş. Bu, onun hakka, ilk ve son inanışı ve sevgilisinin kolları arasında ölmek de onun son saadeti olmuştur. Mussolini'nin cesedini, Milano'ya, faşizmin beşiğine getiriyorlar. Orada önce bir fener direğine başaşağı asıyorlar. Bir ihtiyar kadın ölüsüne 5 kurşun sıkmak kahramanlığını gösteriyor. Sonrası daha fecidir: Halk, onun suratına tükürüyor ve cesedini çiğniyor. Milano'da yerlerde sürünen Mussolini'nin son çekilen resminde, yanında, bir tüfek dipçiği görünüyor. O tüfeği, bu harb tanrısının yanına galiba bir remz olarak koymuşlar! Çünkü sosyalist iken harbden nefret eden Mussolini, faşist olduktan sonra, silâha ve harbe tapar olmuştu. Harb lehinde ne kasideler söylememişti? İnsanların hayatında, barışın geçici ve savaşın ebedî olduğunu iddia etmiş; 7 yaşındaki bambinoları analarının kucaklarından alarak ellerine oyuncak yerine tüfek vermiş; bu çocukların masum ruhlarına adam öldürmek hırsını aşılamağa çalışmıştı. Faşizmin timsali olarak da İtalyan milletinin başına baltayı asmıştı. Taptığı harb, nihayet, onun başını yedi.

Şimdi bu satırları yazarken onun zavallı Habeşleri İperit gazile başlıyarak mağlûb ettikten sonra, 1937 de açılan Paris sergisindeki İtalyan paviyonunda kendi imzası ile yazdığı şu mağrur ve azametli sözü hatırlıyorum:

«Faşizmin azim ve iradesini yalnız Allah durdurabilir. Fakat insanlar ve eşya, asla!»

Fakat faşizmin baltası da, faşizmin putu da, kan ve tükürük içinde Milanonun kaldırımları üstünde süründü.

O Mareşal Badoğlio tarafından sürüldüğü yerde Almanlar tarafından kurtarıldıktan sonra, hasımlarının eline geçerse kendini öldürmek azim ve kararında olduğunu söylemişti. Bunu yapamamış; son aşkı ile beraber bir kaç gün daha yaşıyabilmek için sade kaçmağı düşünmüştür. Böylece faşizm putunun devrilişi, pek feci olmuştur.

Azgın politika sergüzeştçiliği bir kumardır; öyle bir kumar ki oynıyanlar, kazandıkça baş tacı olur, el üstünde taşınırlar; kaybedince de ayaklar altında ezilirler.

Halid Ziya Uşaklıgil ruhuna Mevlûd

Geçenlerde vefat eden Halid Ziya Uşaklıgilin ruhuna ithaf edilmek üzere 7 mayıs 945 pazartesi günü saat 15 te Yeşilköydeki köşklerinde Mevlûd okutturulacaktır. Büyük ve aziz üstadın Mevlûdunda bulunmak istiyen akraba ve dostlarına bildirilir.

MÜJDE: Balkanların en büyük Revü Opereti Bu akşamdan itibaren temsillerine başlıyor.

ATİLA REVÜ-OPERETİ

DEĞİŞEN DÜNYA

100 kişilik kadro — Büyük Orkestra — Swing Caz

KARMEN ve MİRANDA

Bu akşam saat 21 de Taksim: MAKSİM Salonu

Biletlerinizi hemen aldırmayı unutmayınız.

MER PAZAR SAAT 16 da MATİNE

Temsillerden sonra tramvay temin edilmiştir. Tel: 42633

SES TİYATROSU OPERETİ

CUMARTESİ ve PAZAR saat 15,30 da MATİNE

Her akşam saat 20,45 te

Bu senenin en güzel ve eğlenceli OPERETİ

ENAİLER

3 saat NEŞE — EĞLENCE — KAHKAHA

Kadıköy SÜREYYA Sinemasında

7 Mayıs PAZARTESİ akşamı

SES TİYATROSUNUN OPERETİ

MODERN KIZLAR'ı oynıyacaktır.

Dünyanın Buhranı...

Derdlerinizi unutmak isterseniz....

ŞARK'ta

BUGÜN matinelerden itibaren mevsimin en kahkahalı filmi

KARIM DUYMASIN TÜRKÇE Sözlü, Şarkılı

MUTLAK GÖRÜNÜZ

Şarkılar: MÜZEYYEN SENAR IŞIL

Müzik: SADİ IŞILAY — 30 kişilik koro heyeti

Oynıyanlar: FUAD ŞEFİK — ZOZO ŞEKİB

İSTANBUL Gazinosu

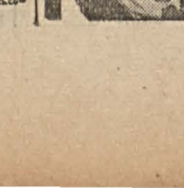

Bu akşam 21 de İsmail Dümbüllü Ahmed Güldürür Küçük Muallâ

SARI EFE

komedi 3 perde

Yarın 15,30 da matine. Tel: 40574

Bugün SÜMER Sinemasında

KARTALLAR FİLOSU

Vatanı uğrunda aşkını feda eden bir genç kızın macerası... Vatanlarını müdafaa için kendilerini her türlü tehlikeye koyan gençlerin şanlı zaferleri... Hakikî hava harbleri,,, Herkesin görmesi lâzım gelen bir şaheser. Baş rollerde :

DİANA BARRYMORE — JOHN HALL

Büyük Edib Merhum

HALİD ZİYA UŞAKLIGİL'in

Eserlerinden:	Krş.
Kırık Hayatlar	250
Mai ve Siyah	150
Aşkı Memnu	250
Bir Yazın tarihi	75
Bir Acı Hikâye	200
Onu Beklerken	75
Bir Şi'ri Hayal	150
Kadın Pençesi	50
Nemide	100
Saray ve Ötesi I	100
» » » II	100
» » » III	100
Bir Ölünün defteri	100

HİLMİ KİTABEVİ

CUMHURİYET

Nüshası 10 kuruştur.

Abone Şeraiti	Türkiye için	Harice için
Bir aylık	300 Kr	600 Kr.
Üç aylık	800 »	1600 »
Altı aylık	1500 »	2900 »
Senelik	2800 »	5400 »

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin, edilmesin iade olunmaz.

SON HABERLER

Trieste meselesi nazik safhada

İngilizler de, Yugoslavlar da şehri kendilerinin aldıklarını söylüyorlar

Londra 4 (B.B.C.) — Dün gece Belgrad radyosu Mareşal Titonun bir günlük emrini yaymıştır. Tebliğde, Fiume, Pola ve Trieste'nin Yugoslav kıt'aları tarafından kurtarıldığı ve bütün İstirya bölgesile Slovenya sahilinin işgal edildiği bildirilmektedir. Günlük emirde, Fiumede on gün süren sokak savaşlarında 2 Alman tümeninin imha edildiği de ilâve olunmaktadır.

Mareşal Tito'nun günlük emrinden sonra Belgrad radyosu şunları söylemiştir:

«Yugoslav kıt'aları 30 nisan günü Trieste şehrini tamamen işgal etmişlerdir. Trieste bu suretle kurtarıldığı halde, muvafakatimiz alınmadan Yeni Zelandalı kıt'alar şehre girmişlerdir. Bu vaziyet karşılıklı bir anlayış dahilinde hallolunmadığı takdirde çok kötü neticeler doğabilecektir.»

Trieste'de durum gergin

Londra 4 (B.B.C.) — Trieste bölgesinde vaziyet karışıktır. Mareşal Aleksander'in neşrettiği tebliğde, Triestenin, Yeni Zelandalılar tarafından işgal olunduğu bildirilmektedir. Belgrad radyosu bunun doğru olmadığını ve şehrin 30 nisanda Yugoslav kıt'aları tarafından zaptedildiğini söylemiştir. Halbuki, bu mıntakadan gelen Müttefik haberlerine göre, Yeni Zelandalı kıt'alar Triesteye girdikleri zaman şehirde daha mukavemet eden bir çok Alman vardı. Yeni Zelandalılar Triestenin bir kısmını almışlar, diğer kısmına ise Yugoslav kıt'aları yerleşmişlerdir.

Durum burada gergin olmakla beraber Yeni Zelandalı kıt'aların komutanı General Freyberg basiretli bir askerdir. Karşı tarafın da ayni anlayışı göstereceği umulmaktadır.

İtalyan Başbakanı Müttefik umumî karargâhına gitti

Roma 4 (a.a.) — Başbakan M. Bonomi ve Dış İşleri Bakanı M. Gasperi, Müttefik genel karargâhının bulunduğu Caserta'ya uçakla hareket etmişlerdir. Siyasî mahfillerde, Mareşal Alexander ile İtalyan devlet adamları arasındaki görüşmenin, İtalya ile Müttefikler arasında yeni münasebetler kurulmasile neticeleneceği ümid edilmektedir.

Churchill Bonomi'ye bir mesaj gönderdi

Londra 4 (a.a.) — İtalyanın kurtuluşu münasebetile, Mr. Churchill, İtalyan Başbakanı M. Bonomi'ye gönderdiği bir mesajda bilhassa diyor ki:

«Orduları bu harbde birleşmiş milletler ordularile işbirliği yapmış olan İtalyanın, harbden daha da verimli olacak olan barış çalışmalarına katılacağı günü beklemekteyim o günün çok gecikmiyeceğini sanıyorum.»

Almanyada organize mukavemet sona erdi

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

azamî muvaffakıyetle ifa etmiş ve tam mânasile kesin bir zafer kazanmıştır. Müttefiklerin bütün Alman kuvvetlerini ve bütün Alman topraklarını ele geçirmiş olduklarını söylemelerine bir mâni kalmamış gibidir.

Bütün bu işler Müttefikler arasında tam bir ahenk içinde cereyan etmiş, Mareşal Montgomery, Sovyetlere teslim olmaları icab eden Alman kuvvetlerini Sovyet tarafına sevketmiş ve ancak kendi işgal mıntakasile alâkalanmıştır.

Teslim vesikası Mareşal Montgomery karargâhında imzalandı

Paris 4 (a.a.) — Kuzey batı Avrupadaki Alman kuvvetlerinin teslimi hakkındaki vesikanın bu akşam saat 19,20 de Luneburg yakınlarında Mareşal Montgomery'nin seyyar karargâhında imza edilmiş olduğu öğrenilmiştir.

Kuzey batıdaki Alman ordular grupunun teslim oluşu, kuzey İtalyada ve batı Avusturyadaki Alman ordularının tesliminden iki gün sonra, Alman kuvvetlerinin ikinci büyük grupunu da ortadan kaldırmaktadır.

Halen yer yer mukavemet göstermekte bulunan diğer düşman kuvvetleri, Almanya güney doğusunda, kuzey Avusturyada, Çekoslovakyadaki Alman ordularile Norveçteki garnizondur.

Teslim, Mareşal Montgomery ile Amiral Karl Dönitz arasında yapılan müzakereler neticesinde vuku bulmuştur.

Magdeburg bölgesindeki Almanlar da teslim oldular

Londra 4 (B.B.C.) — Magdeburg bölgesinde Sovyet kuvvetlerile dokuzuncu Amerikan ordusu kuvvetleri arasında çevrilmiş bulunan dokuzuncu ve onikinci Alman ordularının bakiyeleri bugün Amerikalılara teslim olmuşlardır.

Kopenhag'da yeni müzakereler

Londra 4 (a.a.) — Yetkili mahfiller, Mareşal Montgomery ile Amiral Dönitz ve Danimarkadaki Alman elçisi Werner Von Best ile Almanyanın Norveç komiseri Terboven arasında olağanüstü bir toplantı yapıldığına dair olarak Kopenhagdan gelen haberler hakkında büyük bir ihtiyatkârlık muhafaza etmektedirler.

Alman teslim olma plânı

Londra 4 (a.a.) — Reuter'in Avrupa işleri muharriri yazıyor:

Almanyadan gelen son haberler, Dönitz hükûmetinin ve muharebe meydanlarındaki ordu komutanlarının mücerred plânlarının batıda teslim olmak ve doğuda mümkün olduğu kadar uzun müddet savaşa devam etmek olduğu hakkındaki intıbaı teyid eder mahiyettedir.

Almanlar, müzakerelerle elde edemediklerini, yani batı Müttefiklerine teslim olmak meselesini yavaş yavaş tahakkuk ettirmeğe çalışmaktadırlar.

Hitler'in son emirleri, Himmler'in teslim olma teklifi, Amiral Dönitz'in Alman ordusuna ilk hitabı ve yeni Alman Dış İşleri Bakanının demeci böyle bir plânın mevcudiyetini teyid eder mahiyettedir. Hamburg'un, İtalya ve batı Avusturyanın teslim olmaları, Holanda, Danimarka ve Norveç hakkındaki müzakereler bu hissi kuvvetlendirmektedir.

Diğer taraftan Mareşal Schoerner, Almanların elinde kalan en büyük cebde, yani Goerlitz ve Dresden civarından Bohemya ve Linz de dahil olmak üzere aşağı Avusturyaya kadar olan güney doğu bölgesinde, Ruslara karşı mukavemeti yalnız emretmekle iktifa etmiyerek bu mukavemeti bizzat idare etmektedir.

Alman Vistül ordusu da İngilizlere teslim olmak istedi

Londra 4 (a.a.) — Harb muhabirlerinden Chester Wilmot kuzey Almanyada, Alman Vistül ordusunun Müttefiklere yaptığı teslim teklifini anlatarak şunları bildiriyor:

«Kuzey Almanyada düşman müdafaası parçalanınca, Almanlar teslim olmağa başladılar. Birinci ve üçüncü Panzer tümenlerinin kumandanları birliklerile beraber teslim olmak teklifinde bulundular. Bu teklifi reddettik. Fakat generallerin teslim olmalarını kabul ettik. Panzer tümenlerinin teslim olmak teklifini reddetmemize sebeb, bunların ayni zamanda Ruslara karşı çarpışmakta olmalarıdır.»

7 nci ordu kuzeyden İtalyaya indi

Londra 4 (B.B.C.) — İnnsbruck'u aldıktan sonra Brenner geçidini kateden 7 nci Amerikan ordusu bugün İtalyaya girmiştir. Bu ordu birlikleri Brenner geçidinin güney ağzında İtalyadaki Müttefik beşinci ordu kuvvetlerile birleşmiştir.

Diğer taraftan Müttefik ordularının Çekoslovakya ve Avusturyada ileri harekâta devam ettikleri bildirilmektedir. Salzburg şehri garnizonu kayıdsız, şartsız teslim olmuştur. Amerikan topları şimdi Linz'i dövmektedir. Üçüncü Amerikan ordusu yeni bir noktadan Çek topraklarına girmiştir.

Berchtesgaden alındı

Paris 4 (a.a.) — Yedinci Amerikan ordusu Berchtesgaden'i işgal etmiştir.

Mareşal Von Kleist esir edildi

Londra 4 (B.B.C.) — Alman mareşallarından Von Kleist esir edilmiştir. Bununla Müttefiklerin eline geçen Alman mareşallarının sayısı dördü bulmaktadır.

Von Kleist, 1938 de Avusturyayı baştanbaşa temizliyen ve 1939 da Polonyanın istilâsı plânlarını hazırlıyan Alman mareşalıdır. Kendisi tanınmış bir tank uzmanıdır. Mareşal, eşi ile birlikte üçüncü Amerikan ordusuna teslim olmuştur.

Churchill, birdenbire Londradan ayrıldı

Londra 4 (a.a.) — «Afi» Mr. Churchill Londrada değildir. İngiliz milletinin harbin sona ermesini belkediği anlarda Başbakanın hükûmet merkezinde bulunmayışı, bir çok faraziyelere meydan vermektedir. Bu sabah, mütarekenin bugün ilân edileceği söylentileri dolaşmağa başlamıştı.

Once Başbakanın, tam teslim anında hazır bulunmak üzere Almanyada olduğu sanılmıştı. Bazıları da, muallâkta kalan bütün meselelerin kat'î mahiyette halli için prensipler üzerinde tam bir anlaşma maksadile Müttefikler arasında yapılacak görüşmelerde hazır bulunmak üzere Başbakanın merkezden ayrılmış bulunduğunu tahmin etmektedirler.

Türk - İngiliz ticaret anlaşması imzalandı

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Cevad Açıkalın ve Ticaret Bakanlığı müsteşarı Cahid Zamangil imzalamışlardır.

Bu münasebetle neşredilen resmî tebliğ, Türk heyetinin Londrayı ziyareti esnasında, Türkiye ile İngiltere arasında karşılıklı ticareti fazlalaştırmak ve tediyeleri kolaylaştırmak maksadile ticaret ve tediye ile ilgili bir çok meselelerin tetkik edilmiş olduğunu bildirmektedir.

İmzalanan anlaşmanın metni yakında neşredilecektir.

Açıkalının başkanlığında İngiltereye gelmiş olan Türk heyeti, Türk Ticaret, Maliye ve Dış İşleri Bakanlıklarile Cumhuriyet Merkez Bankası temsilcilerinden mürekkeb bulunmaktadır.

Oniki adalara karşı harekât

Londra 4 (B.B.C.) — İngiliz kuvvetleri salı gecesi Rodos adasına ve yakınındaki Alimnia adasına çıkmışlardır. 2 İngiliz ve 3 Yunan muhribi bu harekâtı desteklemiştir. Bir çok Alman bataryaları susturulmuş ve harekât esnasında esirler alınmıştır.

Bükreşte 1 mayıs bayramı

Bükreş 4 (a.a.) — Bükreş'te 1 mayıs günü çok parlak bir surette kutlanmıştır. Hükûmet üyeleri Marks'ın, Lenin'in, Stalin'in ve Engels'in muazzam resimlerile süslü bir tribünde yer almış bulunuyorlardı. Halk dalgalar halinde 8 saat devamlı olarak bu tribünün önünden geçmiştir.

Polonya meselesi

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

de Müttefikler yanında yer almış bulunmalarından açıkça memnunluk göstermektedirler.

Varşova 4 (Radyo) — Muvakkat Polonya devleti millet meclisi bugün ilk toplantısını yapmıştır. Meclis başkanı Roosevelt'in sulh yolundaki çalışmasını anarak meclisi bir dakika sükûta davet etmiştir. Bundan sonra Başbakan hükûmetin siyasetini izah ederek yeni Polonyanın Sovyetler Birliği, Fransa ve Çekoslovakya ile dostluk münasebetleri idame edeceğini, bu arada tabiî olarak İngiltere ve Amerika ile de iyi münasebetler kurmak arzusunda bulunduğunu söylemiştir.

Hava seferleri başlıyor

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Erzurum ve Ankara - Elâzığ - Van hatları seferleri günaşırı 20 şer kişilik büyük Yunkers uçaklarile, Ankara - Konya - Adana - İskenderun hattı seferleri hergün ve Ankara - Afyon - İzmir hattı seferleri günaşırı dört motörlü 9 kişilik uçaklarla ve Ankara - Afyon - Antalya hattı seferleri günaşırı yapılacaktır.

İnşaatı bitmek üzere olan Samsun meydanı haziranda açılacak ve Ankara - Samsun hattı da açılarak beş kişilik uçaklar bu hatta sefer yapacaktır. Mersin ve Anamur meydanları da ikmal edilmek üzeredir. Ankara - Diyarbakır - Gazianteb - Mersin ve Anamur hatları da bu yıl açılacaktır.

Amerikaya ısmarlanan 3 tane 28 er kişilik Douglas uçakları da yakında gelecek, Ankara - İstanbul - İzmir hatlarına tahsis olunacaktır.

İstanbul hava limanı

Harbden sonra milletlerarası hava yollarının en mühimmi şehrimizden geçeceğine göre Belediye hava limanı hakkında etüdler yaptırmaktadır. Deniz tayyareleri için yaptırılacak bu limanın kara nakil tayyareleri meydanına yakın olmak üzere gene Yeşilköy sahilinde yapılması düşünülmektedir. Bu takdirde Yeşilköy hava istasyonu genişletilecek, sahilde hava limanından maada yolcuların istirahatleri için oteller, gümrük binaları vesaire yapılarak istasyon ve liman Floryaya doğruya genişletilecektir.

Son olayları incelerken

— *Başmakaleden devam* —

helidir. Fakat bunlar Dönitz'in harbe devam kararından caymak zorile karşılaştığını ve onun için gene Müttefiklere teslim olmak istediğini belirtiyor.

Zaten bugün Müttefiklerin elinde şöyle böyle beş milyonluk bir Alman ordusu esir bulunuyor. Alman ordusunun en tanınmış mareşalleri ve generalleri Müttefiklerin elindedir. İhtimalki Dönitz de son Alman orduları artıklarının Müttefiklere teslim olmalarını istiyecek ve böylece Sovyetlere teslim olmaktan korunmayı gözetliyecektir.

Dönitz bu şekilde hareket edecekse maksadı ne? Bunu anlamak güç değildir. Nazistler, Müttefiklerle Sovyetler arasında mutlaka bir harb çıkacağına inanıyor ve onun için Müttefiklere teslim olarak onların elinde bulunmayı ve umdukları harb çıktığı zaman Müttefiklerle birlikte Sovyetlere karşı dövüşmeyi bekliyorlar.

Fakat Nazistlerin bu hayallere kapıldıkları sırada Müttefikler San Francisco'da ilk fırtınayı atlatarak dünya sulhunu destekleyecek teşekkülü kurmakta ve Müttefikler arasındaki görüş ayrılıkları teker teker erimektedir.

* * *

Kızılordu cephesinde

Muhtelif Alman mukavemet ceblerine karşı harekât devam ediyor

Moskova 4 (R) — Sovyet tebliği: İkinci Beyaz Rusya cephesi ordularımız Stettin'in kuzeyinde Dievenow körfezini geçerek Wollin şehrini ve bir çok meskûn yerler almışlardır.

Brandenburg'un kuzeyinde taarruz eden birinci beyaz Rusya cephesi ordularımız Wiesenburg şehrile diğer bazı şehirleri almışlardır. 3 mayıs muharebelerinde bu cephede 23,000 esir alınmıştır.

Birinci Ukrayna cephesi kıt'alarımız Wittenberg'in kuzeyinde taarruzlarına devam ederek Stekrenberg ve Lutz şehirlerini almışlardır. Cephenin bu kısmında 3 mayısta alınan esirlerin sayısı 22,000 den fazladır.

Dördüncü Ukrayna cephesi ordularımız batı Karpatlarda taarruzlarına devam ederek Wagstadt şehrini almışlardır.

İkinci Ukrayna cephesi ordularımız Brno batısında bir çok meskûn yerler almışlardır.

Alınan tamamlayıcı malûmata göre, Berlinde 6 Alman generali Kızılordu tarafından esir edilmiştir.

Kızılordunun son taarruzu

Moskova 4 (a.a.) — Bohemya ve Moravya'daki Sovyet taarruzu, muhtemel olarak Kızılordunun Almanlara karşı giriştiği son taarruzdur. Cephenin diğer kesimlerindeki faaliyet basit temizleme harekâtından ibarettir.

Berlindeki durum

Moskova 4 (a.a.) — Kızılordu, korkunç muharebelerden ve son 12 gün zarfındaki müthiş öldürüşmeden sonra şimdi Berlinde temizleme hareketlerine başlamış bulunmaktadır. Başkentin merkez bölgesini enkazdan temizlemek haftalarca zamana ve patlamamış olan bombaları, mayinleri ve mermileri bulup toplamak da aylara mütevakkıftır. Harab olan mahallelerin yeniden inşası için seneler geçecektir.

Hava ve topçu bombardımanlarından kurtulabilen halk yavaş yavaş sokaklara çıkmağa başlamıştır. Şaşkın ve yarı aç insanların harabeler arasında dolaştığı görülmektedir. Yangınlar, şehre ilk hücum yapıldığı gündenberi hemen hemen fasılasız devam etmiştir. Berlinliler şimdi yangınları söndürmeğe çalışıyorlar. Duman bulutları hâlâ başkentin üzerini kaplamaktadır. Fakat bu dumanın kesafeti gittikçe azalmaktadır. Bir çok çevrelerde o kadar çok Alman cesedi yığılmıştır ki bunları ancak müşterek mezarlara gömmek mümkün olacaktır. Bazı mahalleler o kadar büyük tahribata uğramıştır ki bir çok kimseler evlerinin yerini bulamamaktadır.

Berlinliler aç ve susuz!

Londra 4 (a.a.) — Harb muhabirlerinin bildirdiklerine göre, binlerce Berlinli aç ve susuz bir halde başkentin harab sokaklarında dolaşmaktadırlar. Kızılordu birlikleri, Sovyet bayrağının dalgalanmakta olduğu Reichstag önünde geçid resimleri yapmaktadırlar.

Konferansta esaslı görüşmeler başladı

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Amerikanın tadil teklifleri

San Francisco 4 (a.a.) — Birleşik Amerika heyeti, Dumbarton Oaks paktında değişiklikler yapılmasını teklif edeceğini bildirmiştir.

Heyetin sözcüsü sıfatile konuşan Harold Stassen, heyetin, dört devlet dış işleri bakanları tarafından incelenmekte bulunan tadilâtta şu noktalarda mutabık kaldığını söylemiştir:

1 — Milletlerarası teşkilâtın «adalet prensiplerile ahenkli» olarak işlemesi için hükümler ilâvesi,

2 — Teşkilâtın, milletlerarası gaye ve maksadları uğrunda çalıştığı hususunda tasrihat konulması.

3 — Yeni dünya teşkilâtının ana hedefi olarak insanlık haklarının muhafazası ve geliştirilmesi,

4 — Vesayet idaresi hakkında kesin bir usul konulması,

5 — Harb bittikten sonra, elde edilecek tecrübeler ve dünya durumunun gelişmesi gözönünde tutularak bütün misakın ileride genel olarak tadili için hükümler ilâvesi,

6 — Birleşmiş milletler teşkilâtının ayrılmaz bir kısmı olan dünya adalet divanının yeni şeklinin tarifi,

7 — Dünya teşkilâtı yasasına Atlantik paktının özel hükümlerinin ilâvesi, bu hükümler «dört hürrieyti» ihtiva etmektedir.

İngilterenin tadil teklifleri

Londra 4 (a.a.) — Son Francisco konferansındaki İngiliz murahhası heyeti hazırlanacak yasaya şu hükümlerin ilâvesini istemektedir:

1 — Güvenlik kurulunun matlûb bütün salâhiyet ve nüfuza malik olması; ancak, bölge güvenlik anlaşmalarının haleldar edilmemesi,

2 — Sosyal ve ekonomi kurulu statüsünün, kendi sahası içinde, güvenlik kurulu statüsüne eşit olması.

İngiliz murahhas heyeti, sunulmuş bulunan Amerikan metninin müzakeresi sırasında bu tekliflerin de metne ilâvesi hususunda Londradan salâhieyt almıştır.

Küçük devletlerin teklifleri karşısında büyüklerin alacağı vaziyet

San Francisco 4 (a.a.) — Dört büyük devletin dış bakanları, birçok defa buluşup görüşmüşler ve Dumbarton Oaks tasarısında yapılacak tadilleri dikkatle incelemişlerdir.

Dört büyük devlet temsilcileri, küçük devletlerin milletlerarası güvenlik konseyinde nüfuzlarını artırmak hususundaki teşebbüsleri karşısında, Dumbarton Oaks anlaşmasında tasarlandığı gibi, durumlarını sımsıkı muhafaza etmişlerdir.

Büyük devletler temsilcileri, küçük devletlerin, güvenlik konseyinde oy sayısını 11 den 14 e çıkarmak hususundaki teklifleri karşısında da durumlarını muhafaza etmişlerdir.

Büyük devletler, konsey genişletildiği takdirde, vazifelerini başarmağa elverişli mahiyetini kaybedeceği hususunda mutabıktırlar.

Söylendiğine göre, dört büyük devlet, milletlerarası güvenlik konseyinde oy sahibi olan dört büyük devletin veto hakkını kullanması hakkındaki Yalta anlaşması kararlarının değiştirilmesine de mukavemet etmeğe azmetmişlerdir.

Teşkilâtın merkezi dünyanın hangi şehrinde kurulacak

San Francisco 4 (a.a.) — Yeni milletlerarası güvenlik teşkilâtının merkez bürosunun neresi olacağı meselesi San-Francisco basınında baş yeri tutmaktadır. Amerikalılar bir kuzey Amerika şehrinin merkez bürosu olmasına taraftardırlar. Bu arada Ottawa şehri hatırlatılmıştır. Ruslar ve diğer milletler, yazın, çok sıcak olduğu için Washington'un seçilmesine muhalefet etmektedirler. Beğenilen şehirler arasında da cenub Afrikada Kap şehri bulunmaktadır.

Söylendiğine göre, Ruslar, Viyana'yı tercih etmektedirler. Londra, Prag ve Bruxel de teklif edilen şehirler arasındadır. Fakat Cenevreyi kimse arzu eder görünmemektedir.

Hitler ve dostlarının cesedleri bulunamadı

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

haberleri inanılır mahiyette addetmemektedirler.

Rus askerleri Berlindeki Başbakanlık binasının etrafını ihtiyatlı bir şekilde temizlemektedirler. Bunlara Hitler'in cesedini bulmaları emredilmiştir. Göring ile Ribbentrop'un âkıbetleri hakkında esaslı bir haber alınamamıştır.

Başkent emniyet müdürü General Rattengruber, ordu sıhhiye teşkilâtı komutanı General Wrubel ve Berlin bölgesi Alman hava kuvvetleri başkomutanı General Bauer, Berlinde esir edilenler arasında bulunmaktadır.

Ruslar, cephelerde esir edilen liderler arasında hiç bir tanınmış nazi şefinin bulunmamasını garib bulmaktadırlar. Bu olay, bu şahısların gizlenmeğe teşebbüs ettiklerine dair mevcud kanaati teyid etmektedir. Bugünkü sayısında Pravda gazetesi şöyle diyor:

«Hitler'in başına geleni öğreneceğiz. Eğer kaçmış ise saklandığı yerde onu bulacağız.»

Zürich 4 (a.a.) — Siyasî mahfillerden gelen haberlere göre, Hitler, Göbbels ve Göring Himmler'in idaresinde bulunan bir grup tarafından cuma ve cumartesi günü öldürülmüşlerdir.

Garib ve hazin bir sahne

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

rekmediğini lûtfen bana askerce, aramızda kalmak üzere söyler misiniz?»

Bu sual karşısında hayrete düşen İngiliz generali «hayır» demiştir. Alman subayının gayet ciddi olarak konuştuğu, bu meseleyi bahis mevzuu etmesi için generalinden emir almış olduğu anlaşılıyordu. Alman subayı, İngiliz generalinden aldığı cevab üzerine «şu halde Siberyaya gönderilmiyeceğiz, değil mi?» diye sormuş ve hüngür hüngür ağlamıştır.

SPOR

Bugünkü maçlar

Millî eğitim kupasının son deplasman maçını yapmak üzere şehrimize gelen Ankara takımları bugün ilk oyunlarını Şeref stadında Beşiktaş ve Beykoza karşı yapacaklardır. Geçen hafta Demirspor, Ankarada Fenerbahçeye karşı mağlûb olduğu için artık kupadan hiçbir ümidi kalmamıştır. Fenerbahçe ile, Beşiktaş arasında paylaşılacak olan millî eğitim kupasının bugün ve yarın yapılacak maçları, sadece iki şehir takımları arasında fikstürü tamamlıyacak birer oyun olarak seyredeceğiz. Bugün ilk maçı saat 14,30 da Beykoz takımı, Demirsporla yapacaktır.

Derli toplu bir takım halinde olan Demirsporun Beykoz karşısında alacağı netice taşıdığı kıymete lâyık olmalıdır.

Beykoz takımı da, Demirspor gibi enerjiye dayanan bir oyun sistemine sahibdir. Bu bakımdan iki takımın yapacağı maç büyük bir mücadele ile geçecektir. Millî eğitim şampiyonluğu için henüz elinde büyük bir kozu olan Beşiktaş, Ankaranın en teknik sayılan takımı Uçaksavarla saat 16,30 da karşılaşacaktır. Galatasaraya 7-1 mağlûb olan Uçakavar, hâlâ bu ağır yenilişin tesiri altında ise bugünkü durumu çok müşküldür.

Bize öyle geliyor ki, bidayette kaybettiği puvanları yavaş yavaş, fakat emin adımlarla toplamağa başlamış olan Beşiktaş takımı bugün, hattâ yarın yapacağı maçları kazanmak azmile oynıyacaktır. Şampiyonluğa ulaşması da ancak bu şekilde mümkündür.

Mussolini'nin karısı

Roma 4 (a.a.) — Mussolini'nin karısını bir faşist canisi telâkki etmiyen İtalyan vatanseverleri onu Müttefik askerî makamlarına teslim etmişlerdir.

Hâdiseler Arasında — FELEK

Pisi pisine...

Bilmem dikkat ettiniz mi, Mussolini fena öldü. İnsanlar için, hele bu adam gibi şöhret yapmak sevdasında haris bir adam için çok kötü bir ölüm. Küçük bir köy evinin avlusunda tak tak tak.. beş kurşun.. ne söz, ne sohbet.. hiç bir mizansen yok.. hattâ ölüm heyecanı bile!

Ben ihtilâl adaletlerinden hoşlanmam. Çünkü adaletle ihtilâl asla birbirlerile anlaşamıyan mevzudur. İhtilâl adaletleri daima ve mutlaka expéditive yani çalıp almaca olur. Mussolini'nin de böyle oldu. Gönül isterdi ki bu adam bütün yaptıklarının sebeb ve amillerini kendine göre anlatsın!. Kimbilir, kimler hakkında ne söyliyecekti? Belki de dünya politikacıları için Mussolini'nin böyle enstantane ölümü hayırlı bir iş olmuştur. Şüphesiz, cezasını çekti. Biçare Habeşlerin gaz bombalarile öldürülmesinden, siyasî hasımlarına kilolarla Hind yağı içirerek yaptığı işkencelere, hattâ damadı Kont Ciano'yu kurşuna dizdirmesine kadar hepsinin cezasını çekti. Sade ölmekle değil, pisi pisine ölmek ve cesedi payimal olmakla!

Yalnız Mussolini'yi öldüren müfreze kumandanı zannetmem ki, diktatörün metresini neden öldürdüğünü izah edebilsin! Tam manasile biçare, hem de düşmüş bir diktatörün metresi olmak gibi bir bedbahtlıkla nevmid bir kadını öldürmek -benim telâkkilerime göre- izah edilir bir katil değildir. Geçelim.

Bir kaç sene oluyor, bir filim görmüştüm. Bu filimde serseri iki çocuk var. Arkadaştırlar.. yapmadıkları haytalık kalmıyor. Soygunculuğa kadar; fakat bu soygunculuklar biraz da haylâzlığın tesiri.. Günün birinde çocuklardan birisi -bilmem ne suretle- meşhur bir papaz oluyor. Öteki de adamakıllı bir gangster ve tabiî bu gangster idama mahkûm ediliyor. Gangsterin bütün hayta gencler arasında kabadayı diye şöhreti var. Hepsi onu taklid etmek istiyor. Herkes onun adını kendine lâğab olarak alıyor falan filân.. Bu meşhur külhanbeyinin idama mahkûm edildiğini gazeteler büyük manşetlerle yazıyorlar. Herkes ve bilhassa genc haytalar bakalım elektrikli iskemleye otururken nasıl cesaret gösterecek diye beklerlerken... Genclik arkadaşı papaz mahkûmun hücresine giriyor.. pisi pisine katil olmuş ve birden fazla cana kıydığı için idama mahkûm edilmiş olan gangster arkadaşını güleryüzle karşılıyor. Genclik hatıralarını yâdediyor, son duaları yapıyorlar. Herif gerçekten cesur şey!. Ölümle adeta alay ediyor; lâkin papaz kendisinden insanlık için bir ricada bulunuyor:

— Ölürken korkak görün!

Gangster papazın fikrini anlıyor ve idama götürülürken mükemmel bir korkak rolü yaparak ağlıyor, bağırıyor, gitmemek için yerlere yatıyor, yalvarıyor.. Nihayet zorla oturtulduğu elektrikli iskemlede ölüyor. Ertesi gün gazeteler bütün bu korkaklık sahnelerini sahifelerinde canlandırıyorlar.. ve onu okuyan haytalar, herifin sonundan iğrenerek artık onu taklidden vazgeçiyorlar.. yani bir katil bir kahraman olarak âvare genclere nümune olmak tehlikesini teşkil etmekten çıkıyor.

Şöyle bakıyorum. Son senelerin diktatörleri, başta Mussolini olduğu halde, sanki papaz kendilerinden rica etmiş gibi hep pisi pisine ölüyorlar. Beyin kanamasından ölen Hitler'inki de sönük!. İnsan umardı ki bunlar daha parlak birer son seçebilsinler! Olmadı.. olmuyor. Başlarken hayata hakaretle bakan bu adamlar, muvaffakıyetlerin ve takdirlerin süslemesile yavaş yavaş hayatı daha pembe, daha tatlı ve artık kolay kolay bırakılmaz bir nimet saymağa başlıyorlar. Onun içindir ki çoğu intihar da etmiyorlar.

Bir ölüm, nekadar haklı, nekadar yerinde olursa olsun bir varlığın sonudur. Bununla sevinmek sırf insanlık bakımından pek asil bir his teşkil etmez; lâkin ben bu iki diktatörün şu pisi pisine, sönük ve şatafatsız ölümünden bir teselli buluyorum: Akıbetlerinin bu kadar kötü, bu derece sönük ve lânetleme olduğunu bir çok misallerile görenler bari ileride diktatörlük mesleğine sülûk etmezler..

Emsali kıt, toprakları bol olsun!

B. FELEK

BUGÜN **MELEK** Sinemasında
En müthiş ve muazzam sahnelerile, vatan uğrunda ölümü göze alan fedailerile son harbin başlı başına canlı bir tarihi olan
KOMANDOSLAR GELİYOR
Bu şaheserler şaheseri süper filmi yaratanlar:
PAUL MUNİ — LİLİAN GISH
Numaralı koltukların erkenden aldırılması rica olunur.

AR
Bugün AR Sinemasında
DORA NELSON
ELVİRE POPESCO ve ANDRE LEFAUR
Seanslar: 12,30 — 2,30 — 4,30 — 6,45 — 9,15 te

Bugün **İPEK** Sinemasında
Mevsimin son TÜRKÇE SÖZLÜ ve ŞARKILI büyük filmi
DANSÖZLER KULÜBÜ
Musiki ve şarkılar: Üstad SADEDDİN KAYNAK
Şarkıları ilâhî seslerile okuyan:
PERİHAN ALTINDAĞ — NECMİ RIZA

Kadıköy **SÜREYYA**'da
BUGÜN: Mevsimin en mükemmel iki filmi birden
1 - KAHRAMANLAR DİYARI (Türkçe)
ERROL FLYNN — O DE HAVİLLAND
2 - MİAMİ SAHİLLERİ
CONSTANCE MOORE — TOMMY DORSEY Orkestrası
3 — EN SON DÜNYA HABERLERİ

Mevlûd

Tüccardan Sürmeneli Salih oğlu Tahsin Uçarın ölümünün 40 ıncı gününe tesadüf eden pazar günü ikindi namazını müteakıb Beşiktaş Kılıcali mahallesi camiinde ruhu için Mevlûdu Şerif okunacağından arzu edenlerin teşrifi rica olunur.

Ailesi ve evlâdları

Teşekkür

Bir zalimin kurşununa kurban olarak kaybettiğimiz biricik sevgili evlâd, otomatik telefon memuru Muhsine Ozel'in cenaze merasiminde gerek bilfiil ve gerekse tahriri taziyette bulunan samimî dostlarımıza bilûmum memur arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan muhterem gazetenizle teşekkür ve minnetlerimizin ilânını rica ederiz.

Babası: İrfan Ozel, anası: Seher Ozel, dayısı: Fuad Turul

* * *

Eşim Bayan Natali Linguri Polizio'nun vefatı dolayısile bizzat cenaze merasiminde bulunmak, çelenk göndermek ve telgraf ve telefonla acımızı paylaşmak lûtfunda bulunan dostlarıma teşekkürlerimin bildirilmesine sayın gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Umberto Polizio

* * *

Sevgili eşim, muhterem babamız Mehmed Emin Erişirin ani kaybında büyük acımızı içten ve eşsiz bir alâka ile paylaşmağa koşan, Askerî Tıbbiye okulu sayın irare erkânile dördüncü sınıf subay ve talebelerine, akraba ve dostlarımıza duyduğumuz minnet ve şükran borcunu ayrı ayrı ifaya derin kederimiz mâni bulunduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Eşi: Necmiye Erişir ve evlâdları, Süleyman Zeki, Rüveyde, Lûtfiye, Mehmed, Kemal, Hikmet, Yıldız Erişirler

UZAKTA KAL SEVGİLİM
Baha Vefa KARATAY
Güzide romancı ve şairin, beklediğiniz bu kıymetli ve nefis eseri çıktı. Fiatı 1 liradır.
Büyük kitabcılarda bulunur.
Üstün Eserler Neşriyatevi

Belki bir gün...

— 35 —

Yazan: VEDAD TANÇA

Bitaraf bir görüşle fikirlerini açıkça söyliyebileceklerine eminim.

Gitmesine taraftar olmıyacağıma yüz de beş yüz kanidi:

— Siz kabul ettikten sonra ben mi itiraz edeceğim?. cevabını verdi.

Fikrimi hulâsa edivermek, Füsun'un başına anî bir yumruk indirmek gibi onu sersemletecekti. Evvelâ şahsına verdiğim kıymetten bahsedersem Cemal Bey yanında kadınlık gururunu okşamış, mukavemetini de arttırmış olacaktım. Elemli günlerimin hicranını bir başlangıç yaptım:

— Güzelliği, gözlerimden kalbime inmiş, meziyetleri de kafamda birikmiş bir kızı sevmekliğim, hayal ufkumu genişleştirmişti. Bilâhara sözlü olduğunu öğrenmek, ufkumu sislendirdi. Bir defa kendimizi bedbin düşüncelere kaptırırsak, bu bataklıktan çıkabilmemiz kolay olmuyor. Günlerimiz mağmum, gecelerimiz uykusuz geçiyor. Yaşamaktan zevk almıyan insanlar zümresine katılıyoruz. Ama istikbal bilinmiyor; bazan bir mucize ile de karşılaşabiliyoruz. İşte bu sabah sisin dağılması gönlüme ışık, yüzüme tebessüm verince hayata yeniden dört elle sarıldım.

Füsun baştanbaşa his kesilmiş, Cemal Bey de sonunu nasıl bağlıyacağımı heyecanla bekliyormuş gibilerden bir hal takınmıştı. Devam ettim:

— Büyüklerin için bıraktığın mektubu doğruca Maçkaya götüren Lâmia Hanımın, başka bir maksadı bulunduğunu bilemem. Yalnız onun bu hareketi, babanın en ziyade itimad ettiği dostile, hayat arkadaşı olarak benimsediğin erkeğin yakından tanışmalarına vesile olmuştur. Benim hakkımda hasıl ettikleri kanaat ve intıbalarında, yuvandan uzaklaşacak kadar bağlılık gösterdiğini de ilâve ederlerse işin rengi değişir. Zira hiç bir ana, baba, maddî ve manevî meşakkatlerle yetiştirdikleri çocuklarından ilelebed uzak kalmanın hasretini göze alamaz; araya girecek kimsenin tavassutunu derhal kabul eder.

Füsun avukata:

— Mademki mektubum ellerine geçmemiştir, dedi; evden kaçmış olduğumu, Lem'i Beyle görüştüğünüzü, sizde ne gibi bir tesir bıraktığını söylersiniz. Muvafakat cevabını iki satırlık kendi yazısile bildirirse elini öpmeğe gider ve bu kusurumdan dolayı beni affetmesi istirhamında bulunurum.

Cemal Beyle bakıştık. İkimizin düşüncesi ayni olsa gerekti. İcabında bastonunu kızının üstünde parçalıyacak kadar haşin bir babanın, böyle bir taahhüdname vermesine imkân var mıydı?

— İyi ama yavrum, pederinin mevkiini hiç kale almıyor musun?. İçi yansa bile, hiddet üzerinde iken bu âsiliğini kolay kolay hazmedebilir mi?. Diğer şekil büsbütün başka... Evinle alâkanı kestiğini her ne kadar benden öğrense de bilmemezlikten gelerek seninle yüzleşmiyecektir. Bir mecburiyet tahtında değil de, sırf kendi arzusile muvafakat etmiş görünüp sözünü küçük düşürmemiş olacaktır. Dedikodusuz ve tarafeyn ailelerinin memnuniyetile olmasını istemez misin?. İkinci defa evlenen dul kadınlar gibi telsiz, duvaksız bir birleşme, sende ve seni sevenlerin kalbinde, telâfisi gayrikabil bir heves ukdesi bırakır.

— İçimizi yoklarsak ne ukdeler buluruz Cemal Bey. Telsiz, duvaksız evlenmenin ukdesi de varsın onların arasına karışsın. Atalarımız, sel gider, kum kalır demişler. Etrafın dedikodusu seller gibi geçicidir; biz neticeye bakıyoruz.

Avukat, bu hâdisenin meslekî durumuma da tesiri olacağını bildirdi:

— Doğru düşünüyorsun, Her subay, meslekî liyakat ve ahlâk bakımından iyi sicil alırsa terfi edebilir. Kaçırdığı kızla evlenmiştir meşruhatı, dosyasında bulunacak bir lekedir; onun istikbaline ket vuracaksın.

— Dağa kadın kaldırmıyor, kendi isteğile gelmiş bir kızı nikâh ederek alıyor. Ecnebi olsaydım hakkınız vardı; terfi etmesi şöyle dursun, askerlikten bile çıkarırlardı.

Dışarıda telefon çalıyordu. Onlardan bir kaç dakika müsaade istedim.

* * *

Sesi tanımıştım:

— Sen evde değil misin anne?. Ne zaman çıktın, nereden konuşuyorsun?.. diye sordum.

Mesele büyürse araya girebilecek bir erkek bulunsun düşüncesile bizi kapıdan dinlemiş. Hararetli hararetli polisten, müddeiumumiden, mahkemeden bahsedişim endişesini arttırmış. Füsun'a işin vehamet kesbettiğini söyliyerek, damadını getirmek için bir taksiye atlamış, Fatihe gitmiş. Yarım saate varmadan geleceklermiş.

— Füsun'un yanındayız. Şimdi izahat veremiyeceğim. Oralara kadar gitmene ne lüzum vardı anneciğim; telâş etmemenizi söylememiş miydim?. dedim ve telefonu kapadım.

Ragıb Beyin vekili gramofon dolabı önünde çömelmiş, plâkların etiketlerine göz gezdiriyordu. Bulunduğumuz nazik duruma nazaran bu hareketi ilk nazarda aykırı görünüyorsa da, Füsun'un haleti ruhiyesi üzerinde müessir olacak ince bir nokta idi. Odada bulunmamaklığımdan istifadeye kalkışarak fazla şeyler söylemesine lüzum yoktu. Çünkü benim yardımımla kale, içinden fethedilmek üzereydi. Umursamıyor görünmekle meseleyi küçültüyordu.

Elindekileri göze koymuştu, dolabın kapağını kapadı ve;

(Arkası var).

RADYO

Bugünkü Program

7,28	Program
7,30	Müzik (Pl.)
7,45	Haberler
8,00	Müzik (Pl.)
8,23	Jimnastik
★	
12,29	Program
12,30	Salon orkes.
12,45	Haberler
13,00	Salon orkes.
13,30	Şarkılar
14,00	Bando
14,20	At yarışları
17,58	Program
18,00	Çocuk kulübü
18,45	Dans orkes.
19,00	Haberler
19,20	Geçmiş gün
19,25	Dans orkes.
19,45	Konuşma
20,00	Şarkılar
20,15	Rad. Gazetesi
20,45	Fasıl
21,10	Müzik (Pl.)
21,30	Salon orkes.
22,15	Müzik (Pl.)
22,45	Haberler
23,00	Kapanış

BULMACA

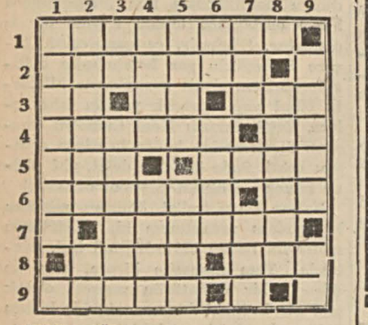

Soldan sağa:
1 — Gözetleme ve koruma ödevi. 2 — Bir çeşid döndürmek. 3 — Nota, Kerem ve benzerlerinin durmadan çektikleri, yapma. 4 — Amerikalı kâşiflerden birinin adı, hamalın işine yarıyanlardan. 5 — Çevir dokunaklı lâf etme işi meydana çıkar, meşhur Tacmahalin bulunduğu şehir. 6 — Eski tarikatlerden birine mensub dervîş, şimdi çok rağbet gören eşyanın altıda ikisi. 7 — Atalarımızdan (cemi). 8 — Metheden, bir emir. 9 — Kadın Tanrı (eski dilde)

Yukarıdan aşağıya:
1 — Eski ve kıymetli eserle bölgesindeki bir kasabamız. 2 — Dünya evine sokma, fena bir emir. 3 — Bir edat. Köroğlu Ayvaz ve çocuklarının işlerile ilgili. 4 — Bina malzemesinin tersi, bunama. 5 — Yok etme, mavi renkteki nakışlı süs. 6 — Bir edatın kısaltılmışı, iğri. 7 — Bir sayı, eskiden İyonyalıların oturdukları bölge. 8 — Kaçak. 9 — Karışık işlerin altından daima onun oğlu çıkar, bir harfin okunuşu.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	B	E	R	N	A	D	O	T	■
2	İ	L	E	■	L	O	K	U	M
3	R	E	V	N	A	K	■	T	E
4	M	■	A	İ	T	■	M	U	T
5	A	Y	N	A	■	K	İ	L	E
6	N	A	İ	M	E	■	L	A	L
7	Y	■	■	■	M	İ	H	R	İ
8	A	G	A	D	İ	R	■	A	K
9	■	A	Z	E	R	İ	■	K	■

BORSA

İstanbul Borsasının 4/5/945 fiatları

ESHAM VE TAHVİLAT

% 5 faizli ikramiyeliler:

	Alış	Satış
1933 Ergani	24,65	25,25
1938 ikramiyeli	22,—	22,50
Milli Müdafaa	22,30	22,30*
D. Yolu ikramiyeli	98.75	99,—
% 7 faizli tahviller:		
Sivas - Erzurum I	19,90	20,10
Sivas - Erzurum 2-7	20,—	20,20
1941 Demiryolu I	20,—	20,10
1941 Demiryolu II	19,60	19,70
1941 Demiryolu III	20,50	20,50*
Milli Müdafaa I	20,—	20,20
Milli Müdafaa II	19,50	19,60
Milli Müdafaa III	19,62	19,66
Anadolu Demiryolu Grupu:		
Tahviller 1-2	63,5	64,—
Hisse senedleri %60	34,—	35,—
Mümessil sened	49,25	50,—
Hisse Senedleri:		
Merkez Bankası	149,—	150,—
İş Bankası	14,25	14,50
T. Ticaret Bankası	4,—	4,20
Aslan Çimento	9,20	9,40

* Bu fiattan muamele olmuştur.

SARRAFLARDA ALTIN

	Evvelki	Dünkü
Gulden	33,20	33,10
Reşadiye	36,20	36,10
Külçe	5,33	5,33,0

HALILARINIZ
Yıkanır, Tamiri yapılır.
HALICILIK TÜRK Ltd. Şti.
İstanbul, 4 üncü Vakıf han, 58
Telefon: 23967

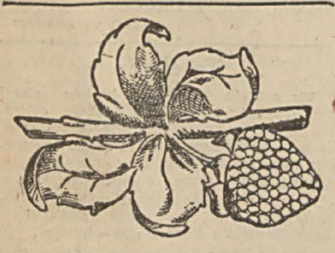

Ayda 5 Lira Taksitle
15 sene teminatlı, elmaslı ve pırlantalı saatler, bilezikler, şövalye ve nişan yüzükleri, çiçek iğneler, küpeler, pasta ve yemek takımları için kısmen peşin, kısmen taksitle siparişler kabul olunur. İstiyenlere kataloğ gönderilir. Adres: İstanbul. Sirkeci Yelkenci han No. 8.

Lido
ORTAKÖY
LÜKS OTEL
Gazino ve Lokanta
Her gece saat 1 e kadar açıktır.
26/5/945 ten itibaren
GREGOR'un SWİNG CAZZI
Tel: 84446

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

HASAN Limon Çiçekleri Kolonyası

Ancak Avrupa ve Amerikada benzerine tesadüf edilecek derecede yüksek bir kalitede olup pek lâtif kokuludur. Hasan depolarile bütün itriyat mağazalarında satılır

Ordu Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Ünyede adliye ve jandarma dairesi tamiratı kapalı zarf usulile eksiltmeğe çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli 15689 lira 30 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 1176 lira 68 kuruştur.

4 — İhale 21/5/945 pazartesi günü saat 16 da İl Hükûmet konağında Bayındırlık Müdürlüğünde teşekkül edecek Komisyonda yapılacaktır.

5 — Bu işe aid evrakı keşfiye vesaire Ordu Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

6 — Isteklilerin ihale gününden en az 3 gün evvel il katına müracaat ederek alacakları ehliyet vesikası, 945 yılı Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminatlarile teklif mektublarını muayyen günde ve saat 15 te Komisyona vermeleri, postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (5402)

Muhasebe Memuru Alınacak

MALATYA BEZ ve İPLİK FABRİKALARI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Ortaklığımızın Ankaradaki Merkezile Malatya ve Adana Fabrikalarının umumî ve işletme muhasebelerinde çalıştırılmak ve 3659 sayılı kanun hükümlerine göre maaş verilmek üzere muhasebe memurları alınacaktır.

Bankalarda veya millî müesseselerde çalışmış olmak şarttır. Fabrikalarda çalışmış olanlar tercih edilir.

Memurluk vasfını haiz ve askerlikle ilgisi bulunmıyan isteklilerin gerekli belgelerle birlikte Ankara Atatürk Bulvarı 177 No.da Şirket Muhasebe Müdürlüğüne başvurmaları.

Bolvadin Belediye Reisliğinden:

Muhammen senevî verimi Ton	Gölün tahmin genişliği Dekar	Muhammen bedeli Lira	Gölün ismi
700	1000	5500	Hisar gölü
500	750	4500	Erkmen gölü
500	1500	4500	Yenice gölü
250	800	2000	Yayılğan gölü
500	1200	4500	Alvar gölü

1 — Yukarıda ismi ve miktarı, senevî elde olunabilecek kuru ot tahmin miktarı ve muhammen bedelleri yazılı beş gölün 1945 yılı çayır mahsulü belediyemizce açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Arttırma 1/5/945 tarihinden itibaren 20 gün müddetle olup ihalesi 21/5/945 pazartesi günü saat 14 te Belediye Encümeninee yapılacaktır.

3 — Talibler ihaleye iştirak etmezden evvel her çayırlık için muhammen bedel üzerinden % 7,5 muvakkat teminat akçesi yatırmaları ve ihaleyi müteakip teminat parasını % 15 e iblâğ etmeleri lâzımdır.

4 — İşbu beş parça göl çayır otuna aid açık arttırma kâğıdı ayrı ayrı tanzim edilmiş olup sırasile ihalesi icra edilecektir. Çayırlıklar ihaleyi müteakip her mıntaka talibine hali hazır vaziyetile teslim edilecek, bu tarihten itibaren bilûmum muhafazası talibine aid olacaktır. Hiçbir suretle Belediye mes'uliyet kabul etmez.

5 — Yukarıda adı geçen çayırlık otları çok temiz ve nazikliğile tanınmış olan Trakya otları ayarında ot yetiştirmektedir.

6 — Daha fazla izahat almak ve şartnamesini görmek istiyenlerin Bolvadin Belediye Reisliğine şifahî veya tahrirî müracaatte bulunmaları ilân olunur. (5478)

Satılık Lâke ve Hasırlı Louis XVI
YATAK ODASI TAKIMI

Müracaat: KRİTSKİY ve Şeriki, Galatasaray, Yeniçarşı Cad. No. 12

KALAS İMALİ İŞİ

Devlet Orman İşletmesi Kastamonu Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimizin Birinci Bostan bölgesinin Bostan deposunda mevcud 1421 metreküp çam, 16 metreküp köknar, Beşdeğirmenler deposunda mevcud 947 metreküp 980 desimetreküp köknar, Ikinci Kaşçılar bölgesinin Kaşçılar deposunda mevcud 3555 metreküp 669 desimetreküp köknar, Karadere deposunda mevcud 1374 metreküp 073 desimetreküp köknar tomruklarından ve her deponunki ayrı ayrı olmak üzere dört parti halinde ve şartnamesinde yazılı çaplara göre kalas imal işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 10/5/945 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te revirimiz merkezinde komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Tomruklardan imal olunacak kalasların beher metreküpünün muhammen bedeli 16 liradır.

4 — Muvakkat teminatları %7,5 hesabile Bostan deposundakinin 1725 lira, Beşdeğirmenler deposundakinin 1138 lira, Kaşçılar deposundakinin 4267 lira, Karadere deposundakinin de 1649 liradır.

5 — Açık eksiltme şartnamesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde, Istanbul, Karabük, Araç Revir Âmirliklerile Çankırı Orman Bölge Şefliğinde ve Kastamonuda Revir Âmirliğimizde görülebilir.

6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatleri. (5657)

Darbhane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — Hurda bir kamyonet müstamel lâstiklerile birlikte 7 mayıs 945 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 16 da idaremizde toplanacak komisyonda kapalı zarf usulile satılacaktır.

2 — Muhammen bedel 7500 ve muvakkat teminat 562,50 liradır.

3 — İsteklilerin teklif mektublarını teminatlarile birlikte yukarıda gösterilen saatten bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri lâzımdır.

4 — Şartnamesini almak ve kamyonetle lâstiklerini görmek için her gün idaremize müracaat olunabilir. (5155)

Devlet Orman İşletmesi Araç Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimizin Karkalmaz bölgesinin Akılçalman son deposunda istifte mevcud 526 aded muadili 411 metre 049 desimetre küp çam tomruğu beher metre küp muhammen bedeli (50) liradan açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

2 — Satış 10/5/945 tarihine musadif perşembe günü saat (15) te Araç Revir Âmirliğinde Revir Âmiri riyasetinde teşekkül edecek komisyonda icra kılınacaktır.

3 — Muvakkat teminatı % 7,5 hesabile 1542 liradır.

4 — Şartname Orman Umum Müdürlüğünde, Kastamonu, Karabük, Bartın, Araç Revir Âmirliklerinde ve Sarıçam Bölge Şefliğinde görülebilir.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte muvakkat teminatlarile birlikte Araç Revir Âmirliğinde komisyona müracaatleri. (5652)

Üniversite Rektörlüğünden:

Askerlik dersi yaz dönemi sözlü ve ameli imtihanları aşağıda yazılı tarihlerde yapılacaktır. Ilgililerin vaktinde bulunmaları.

Tıb	:	24 Mayıs 1945	Perşembe
		25 Mayıs 1945	Cuma
		26 Mayıs 1945	Cumartesi
Hukuk	:	14 Mayıs 1945	Pazartesi
		15 Mayıs 1945	Salı
		16 Mayıs 1945	Çarşamba
Edebiyat	:	28 Mayıs 1945	Pazartesi
		29 Mayıs 1945	Salı
		30 Mayıs 1945	Çarşamba
Iktısad	:	21 Mayıs 1945	Pazartesi
Fen	:	17 Mayıs 1945	Perşembe
		18 Mayıs 1945	Cuma

(5767)

Pratik Akşam Ticaret Kursları Müdürlüğünden:

Akşam ticaret kurslarının kış devresi 15 mayıs 1945 te sona ereceğinden yaz devresi öğretimine 28 mayıs pazartesi günü başlanacaktır. Bu devreye kaydolunmak istiyenlerin 1 mayıstan itibaren aşağıda yazılı gün ve saatlerde Halkevlerindeki kurs öğretmenlerine birer fotoğrafla müracaatleri bildirilir. (5759)

Eminönü Halkevi	Pazartesi	18 —	19
Fatih Halkevi	Cuma	18 —	19
Beyoğlu Halkevi	Cuma	18 —	19
Şişli Halkevi	Hergün	18 —	19
Üsküdar Halkevi	Çarşamba	18 —	19

T. C. Ziraat Bankası Keşan Ajansından:

(AÇIK EKSILTME ILÂNI)

1 — 1944 yılı devlet hissesi hububatın Keşandan Uzunköprü istasyonuna kadar nakli işi 10 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Taşıma işi gerek canlı ve gerekse motörlü vasıtalarla yapılacak ve motörlü vasıtalarla lâstik ve benzin verilmiyecektir.

3 — Mezkûr hububat ihale tarihinden azamî altı ay içinde nakledilmiş olacaktır.

4 — Eksiltmeye iştirak edecekler (500) lira teminat vereceklerdir.

5 — Eksiltme 7/5/1945 pazartesi günü saat 10 da Keşan Ziraat Bankasında yapılacaktır.

6 — Bu hususta daha fazla bilgi edinmek ve şartnameyi görmek istiyenler her gün Istanbul, Edirne, Kırklareli, Uzunköprü, Malkara, Tekirdağ, Gelibolu; Çorlu Ziraat Bankalarında görebilirler. (5622)

DERMOJEN
Yanık, Çatlak, Ekzama ve Cild yaralarına fevkalâda iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞUNA tutulmamak için PROTEJİN kullanmalıdır.

İNŞAAT EKSİLTME İLÂNI

Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

1 — Aşağıda yazılı yerlerde hizalarında gösterilen inşaatın yapılması değişmez birim fiatlar üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Yapılacağı yer	Yapılacak iş	Tahmin edilen bedel Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.	EKSİLTME Tarihi	Saati
Bor istasyonu	Kârgir ambar	101104,78	6310,—	18/5/945	15 te
Akşehir »	» »	133508,58	7920,—	»	16 da
Alpuköy makasçı binası		10796,63	810,—	»	17 de

2 — Eksiltme Ankarada T. M. Ofisi Umum Müdürlüğü binasında eksiltme komisyonunda yukarıda yazılı gün ve saatlerde yapılacaktır.

3 — Bu inşaatın her birine aid proje, birim fiatları cetveli eksiltmè şartlaşması ve sözleşme tipi 20 şer lira bedel mukabilinde Umum Müdürlük Malzeme Müdürlüğünden ve Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul şubesinden Akşehirinki Konya Ofisi Şantiye şefliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenler 16/5/945 günü akşamına kadar evvelce bu kıymetlerde bina işleri yaptıklarına dair vesikalarile birlikte Umum Müdürlüğe müracaat ederek bu işi yapabileceklerine dair bir ehliyet belgesi almaları lâzımdır.

5 — Teklif mektubları eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar Umum Müdürlük eksiltme komisyonuna makbuz mukabilinde tevdi edilmeli veya posta ile gönderildiği takdirde komisyonun eline bu saatlerde geçmiş olmalıdır. (5714)

Tıb Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz birinci cerrahî, ikinci cerrahî, üroloji, kulak-boğaz-burun, çocuk cerrahisi, Psihiyatri Kliniklerile Anatomi, Fizyoloji Eczacı mektebi Galenik Enstitüler ve diş tababeti okulunda aylıklı asistanlıklar açıktır. İsteklilerin 20/5/945 gününe kadar dekanlığa başvurmaları. (5874)

Malatya Valiliğinden:

1 — Özel muhasebeye aid Malatya Şehir sineması ikmali inşaatı 11/5/945 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Bu işin keşif bedeli 19999 lira 84 kuruştur.

2 — Bu işe aid
A) Mukavele projesi
B) Eksiltme şartnamesi
C) Metraj cetveli
D) Keşif hulâsası
E) Hususî fennî şartname

Her gün Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Bu işe aid geçici teminat 1499 lira 99 kuruştur.

4 — İhale 1/6/945 gününe rastlıyan cuma günü saat 15 te İl daimî komisyonu odasında yapılacaktır.

5 — 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine göre isteklilerin ihale tarihinden en az üç gün önce İl Bayındırlık Müdürlüğüne müracaatle ehliyet vesikası almaları ve sözü geçen kanunun tarifleri dairesinde hazırlanacak teklif mektublarını ihale tarihinden 1 saat evvel Daimî Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

6 — Posta ile gönderilecek mektubların geç gelmesinden ötürü hiç bir mazeret ve mes'uliyet kabul edilmez.

7 — Fazla tafsilât almak ve evrakı görmek istiyenlerin İl Bayındırlık Müdürlüğüne baş vurmaları ilân olunur. (5710)

Belediye Sular İdaresinden:

Bakırköyünde Çörekçi çayırı arazisi üzerinde yetişen otlar yerinde açık arttırma ile satılacaktır.

1 — Satış şartnamesi Beyoğlu Istiklâl caddesi Mayer binası arkasındaki idare merkezinde levazım dairesinde parasız olarak alınabilir.

2 — Muvakkat teminat 250 liradır.

3 — Açık arttırma 16 mayıs 945 çarşamba günü saat 10,30 da yapılacaktır. (5860)

İstanbul Defterdarlığı Muamele ve İstihlâk Vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğinden:

Mükellefin adı	İşi	İş yerinin adresi	Hesab No.
Robert Bali	Yağ ticarethanesi	Eminönü Balıkpazarı Taşçılar No. 9	43/449
Bensiyon Levi	Bant izale imali	Balat Demirhisar Cad. No. 25	41/1567

Yukarıda adı, sanı ve yaptıkları iş ile iş yerlerinin adresi yazılı mükellefler yapılan araştırmalarda bulunamamış, yeni adreslerini ve tebellûğa salâhiyettar bir kimseyi de bildirmemiş olduklarından 941 ve 942 yıllarına aid muamele vergisi defter ve vesaikini hâmilen nihayet 10 gün zarfında Galata Balıkpazarı muamele ve istihlâk vergileri hesab mütehassısları bürosu şefliğine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (5819)

Bandırma Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

— **Hurda halinde traktör satışı H.**

Kurumumuzun Ankara Orman çiftliği atelyesinde bulunan eski iki Hanomag ve Rubezahl traktörleri ile iki aded Rudsak soklu pulluk bulundukları vaziyette aşağıdaki şartlar dahilinde satılacaktır.

1 — Bu traktörlerle pullukların muhammen bedeli 750 liradır. Muvakkat teminat miktarı 112.50 liradır.

2 — Satış 15/6/945 cuma günü saat 15 te Ankarada zirai kombinalar merkez atelyesinde kurumumuz idare heyeti mümessilleri huzurile ve pazarlıkla satılacaktır.

3 — Bu işe aid satış masrafları ile ilân masrafları alıcıya aiddir.

4 — Bu ziraat âletlerini görmek istiyenlerin Ankara Orman çiftliği atelyesi şefliğine ve fazla tafsilât almak istiyenlerin de Ankara veteriner müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (5601)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

Şehir Hatları İşletmesinden:

6 mayıs 945 pazar gününden itibaren her hafta yalnız pazar günleri:

1 — **Adalar hattında:**
Cumartesi günleri yapılmakta olan 112 numaralı saat 13,30 seferi aynen pazar günleri de icra olunacaktır. Bundan başka Büyükadadan saat 19,45 te, Heybeliden 20,00 de, Burgazdan 20,15 te, Kınalıdan 20,30 da, Modadan 20,55 te hareketle 21,25 te Köprüye varmak üzere fazla olarak bir sefer yapılacaktır.

2 — **Boğaz hattında:**
Köprüden saat 9,00, 11,00 ve 14,45 te Beşiktaş, Küçüksu, Yeniköy, Beykoz, Tarabya, Büyükdere ve Sarıyere uğrıyarak Yenimahalleye birer vapur kalkacaktır.
Yenimahalleden saat 19,30 ve 20,30 da Sarıyer, Büyükdere, Tarabya, Beykoz, Yeniköy, Küçüksu ve Üsküdara uğrayarak Köprüye birer vapur kalkacaktır.
Beykozdan saat 20,10 da Paşabahçe, Çubuklu, Kanlıca, Anadoluhisarı, Kandilli ve Üsküdara uğrıyarak Köprüye bir vapur kalkacaktır.

3 — 7 mayıs 945 pazartesi gününden itibaren pazardan başka günlerde Köprüden saat 12,15 te Kadıköy, Moda, Kınalı, Burgaz, Heybeli, Büyükada ve Bostancıya yük vapuru kalkacaktır. (5868)

PİRE POSTASI

11 mayıs 1945 tarihinden itibaren her on beş günde bir cuma günleri saat 11 de Istanbuldan bir vapur hareketle İzmire uğrayarak Pireye gidecek ve Pire'den Istanbula dönecektir.

Izahat almak için Istanbul Başacentalığımıza müracaat edilmesi. (5894)

İstanbul Belediyesinden:

Üçüncü sınıf içkili içkisiz lokantalar hakkında

13 nisan 945 tarih ve 3606/4381 sayılı daimî encümen kararı gereğince üçüncü sınıf içkili ve içkisiz lokantalara yeniden verilecek olan tabildot tarifelerini almak üzere ilgililerin müracaat tarihi başlangıcı olarak ilân edilen 2/5/945 günü sehven 2 haziran 945 günü şeklinde yazılmış olduğundan üçüncü sınıf içkili lokanta sahiblerinin tarifelerini almak üzere 2 mayıs 945 tarihinden itibaren 15 mayıs 945 tarihine kadar Belediye İktısad İşleri Müdürlüğüne müracaatleri tekrar tashihan ilân olunur. (5904)

İstanbul Teknik Üniversitesi Satınalma Kurulundan:

Cinsi	Bedeli	Ilk teminatı
Otomatik telefon santral ve tesisatı	4860	365
Akümülâtör tesisatı	1615	122
Sıhhî tesisat	998,40	75

Yukarıda yazılı işlerin ayrı şartnamelerle 12/5/945 tarihinde saat 11 de açık eksiltme ile ihaleleri yapılacağı açıklanır. (5390)

Deniz Fabrikaları Genel Müdürlüğünden:

1 — Fabrikalarımıza elektrik kısmında çalışmak üzere liyakatli elektrik ustası alınacaktır.

2 — Gösterecekleri liyakate göre pahalılık zammı hariç olmak üzere 110 kuruş saatlik ücret verilecektir.

3 — Işbu alınacak ustalara yemek, elbise, kundura verileceği gibi yatacağı yer de temin olunacaktır.

4 — Isteklilerin askerlik hizmetini bitirmiş olmaları ve yaşıarı 30 u tecavüz etmemeleri şarttır.

5 — Imtihanları Istanbulda Taşkızak Havuz ve Fabrikaları Müdürlüğü ile Gölcük Deniz Fabrikalarında icra edilecektir.

6 — Isteklilerin dilekçe ile Taşkızak Havuz ve Fabrikaları Müdürlüğüne ve Gölcük Deniz Fabrikaları Genel Müdürlüğüne müracaatleri. (5565)

Pazarlıkla Satılık Muhtelif Cins Emtia

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

1 — Nusretiye ve Tahtakale ve Fındıklı ve Sultanhamam depolarımızda mevcud:

a — Nusretiye ve Tahtakale depolarımızda mevcud:
Takriben 352 kilo avaryalı çemberle 2150 Kg. balyalardan çıkmış çember parçaları.

b — Nusretiye ve Tahtakale ve Fındıklı depolarımızda mevcud takriben 4400 Kg. ambalâj kâğıdı parçası.

c — Nusretiye depomuzda mevcud 8 aded boş tahta soda fıçısı,

d — Tahtakale deposunda mevcud takriben 610 kilo mukavva ve karton parçaları,

e — Nusretiye ve Tahtakale ve Fındıklı depolarımızda mevcud takriben 16850 kilo tahta sandık kapağı,

f — Tahtakale ve Fındıklı depolarımızda mevcud 146 aded orta eb'adda boş sandıkla 23 aded büyük boş manifatura sandığı,

g — Nusretiye deposunda mevcud takriben 200 Kg. hurda saç.

h — Fındıklı depomuzda mevcud 123 Kg. balyalardan çıkan hasır parçaları,

i — Sultanhamamı depomuzda mevcud takriben 1966 Kg. kanaviçe parçası ve 353 aded çuval parçası, oldukları yerde teslim ve halihazırlarile açık arttırma ile satılacaklardır.

2 — Boş sandık ve variller adedle, çember, kâğıd, mukavva vesaire kiloları gösterilenler kilo ile satılacaktır.

3 — Arttırma adedlerde aded, kilolarda kilo başına fiat vermek suretile olacaktır.

4 — Birinci maddede yazılı her cins emtianın ihale tarihlerile yatırılacak depozito miktarları aşağıda, her emtianın hizasında gösterilmiştir.

Emtianın cinsi	İhale Tarihi	İhale Saati	Yatırılacak depozitonun miktarı Lira	Tarihi	Saati
a — Çember parçaları ve hurda saçlar	9/5/945	15	125	9/5/945	12
b — Kâğıdlar	10/5/945	15	350	10/5/945	12
c — Mukavva ve kartonlar	10/5/945	15,30	60	10/5/945	12
d — Hasır parçaları					
e — Sandık kapakları	11/5/945	15	300	11/5/945	12
f — Boş sandıklar ve tahta boş soda fıçısı	11/5/945	15,30	150	11/5/945	12
g — Kanaviçe ve çuval parçaları	11/5/945	16	120	11/5/945	12

5 — Arttırmaların her biri yukarıda dördüncü maddede gösterilen gün ve saatte sıra ile Yeni Valde hanında 5 inci katta Ofis Umum Müdürlüğünde müteşekkil Satış Komisyonunda yapılacaktır.

6 — Her cins emtia için verilecek en yüksek fiatlar lâyık hadde görülmediği takdirde Ofis satışı yapıp yapmamakta serbesttir.

7 — Mal üzerinde kalanlar satışı müteakib ertesi günü saat 16,30 a kadar mal bedellerini tamamen ödemedikleri takdirde ihale fesih edilecek ve depozito irad kaydedilecektir.

8 — Her alıcı aldığı malı ihale tarihinden bir hafta zarfında depolardan tamamen kaldırmadığı takdirde geçecek her fazla gün için aded ve kilo başına beş kuruş ardiye ücreti alınacaktır.

9 — Her nevi resim ve masraflar alıcıya aiddir.

10 — Isteklilerin her çalışma günü saat 9 dan 12 ye kadar bildirilen depolarda görebilecekleri ve istedikleri tamamlayıcı malûmatı Ofis satış ve stok depo müdürlüğünden alabilecekleri ilân olunur. (5466)

Bursa Bayındırlık Müdürlüğünden:

1 — Gemlik - Yenişehir yolunun Sölöz ile Menteşe arasındaki 3+000—21+840 kilometreleri arasında mevcud taşla şose esaslı onarılması 47792 lira 16 kuruş keşif bedelile ve kapalı zarf usulile eksiltmeğe çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 17/5/1945 perşembe günü saat 16 da Bursa Ili Daimî Encümeninde yapılacaktır.

3 — Bu işe aid keşif, fiat silsilesi, vasatî mesafe cetveli, fennî kapalı zarf usulile eksiltme, bayındırlık işleri genel şartnameleri ve mukavele projesi, Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Bu işe girebilmek için 3584 lira 41 kuruş muvakkat teminat vermeleri, bu işi başarabilecek ehliyette olduklarına dair ihale gününden en az üç gün evvel Bursa Ili makamına müracaatle ehliyet vesikaları almaları (bu vesikayı almak için ihaleten veya emaneten yirmi bin lira miktarında iş yaptıklarına dair belge getirmeleri şarttır) ve 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde hazırlıyacakları teklif zarflarını 17/5/1945 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümen Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Posta veya diğer suretlerle vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (5596)

ATEŞBÖCEĞİNDE: ÖZGÜR
Seanslarına başladı. Ayrıca Swing şantörü LİTLLE BOLİ. Her akşam saat 21,30 da, Her pazar matine. Masalarınızı evvelden tutmanızı rica ederiz. Galatasaray Yeniçarşı No. 1

Sular İdaresinden:

Kozyatağı su hazineleri yanında yaptırılacak bekçi evinin işçiliği pazarlıkla en müsaid fiat verene ihale edilecektir.

Ihale 9/5/945 çarşamba günü saat 15 te Beyoğlundaki idare merkezinde yapılacağından pazarlığa girmek istiyenlerin 8/5/945 salı gününe kadar evvelce de bu gibi işleri başardıklarını gösteren belgelerile birlikte idare merkezinde büro mühendisliğine başvurarak ehliyet belgesi almaları lâzımdır. Yapının plânını ve şartnameyi görmek için hergün ayni büro mühendisliğine başvurmaları. (5760)

İstanbul Defterdarlığından:

« KİRALIK ARSA VE BOSTAN »

Dosya No.	Cinsi	Senelik kira bedeli Lira	Teminatı Lira
51332-246	Boğaziçi, Boyacıköy civarında Baltalimanı üstünde (Armudlu) adile bilinen 9500 metre kare tarla.	25	2
51321/9-2	Beşiktaş, Köprübaşı mahallesinin Hayreddin iskelesi sokağında 6/2 kapı sayılı arsa.	475	36

Yukarda yazılı gayrimenkuller 23/5/945 çarşamba günü saat 14 de Millî Emlâk Müdürlüğünde kurulu komisyonda ayrı ayrı açık arttırma ile birer sene müddetle kiraya verilecektir.

Isteklilerin geçici teminat makbuzları ve nüfus hüviyet cüzdanlarile birlikte ihale saatinde komisyona, fazla bilgi için sözü geçen Müdürlüğe başvurmaları. (5689)

Orman Fakültesi Alım Satım Komisyonundan:

CİNSİ	Muhammen Fi.	Şekli
1 aded mutfak yemek pişirme ocağı	3175 Lira	Açık eksiltme
İlk teminat :	238 Lira	
İhale :	11/5/945 cuma saat 15 te	

Büyükdere Bahçeköyde bulunan orman fakültesi için 1 aded mutfak yemek pişirme ocağı açık eksiltme yolile satın alınacaktır.

Eksiltme İstanbul Cağaloğlu Yüksek Mektebler Muhasebeciliği dairesinde yapılacaktır.

Isteklilerin teminat makbuzlarile bu gibi işler yaptıklarına dair vesikalarile birlikte yukarda yazılı gün ve saatte komsiyona ve şartnameyi görmek istiyenlerin de adı geçen muhasebeye müracaatleri. (5861)

İstanbul Defterdarlığından:

Beşiktaş Maliye şubesine kazanç vergisinden borçlu Raif Mingari'nin Beşiktaş Çiğdem sokak 11/13 sayılı lâstik fabrikasında haczedilen 2232 düzüne yapılmış kadın lâstiği ile ham ve imal edilmemiş beş ton lâstik 7/5/945 pazartesi günü saat 10 da mahallinde açık arttırma ile satılacağından taliblerinin tayin olunan gün ve saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (5926)

Mudanya Belediye Başkanlığından:

Belediye kadrosunda (150) lira ücretli fen memurluğu açıktır.

Talib olanların 1 haziran 945 tarihine kadar dilekçelerine iliştirecekleri müspit evrakile bizzat veya posta vasıtasile Belediye Başkanlığına müracaatleri ilân olunur. (5326)